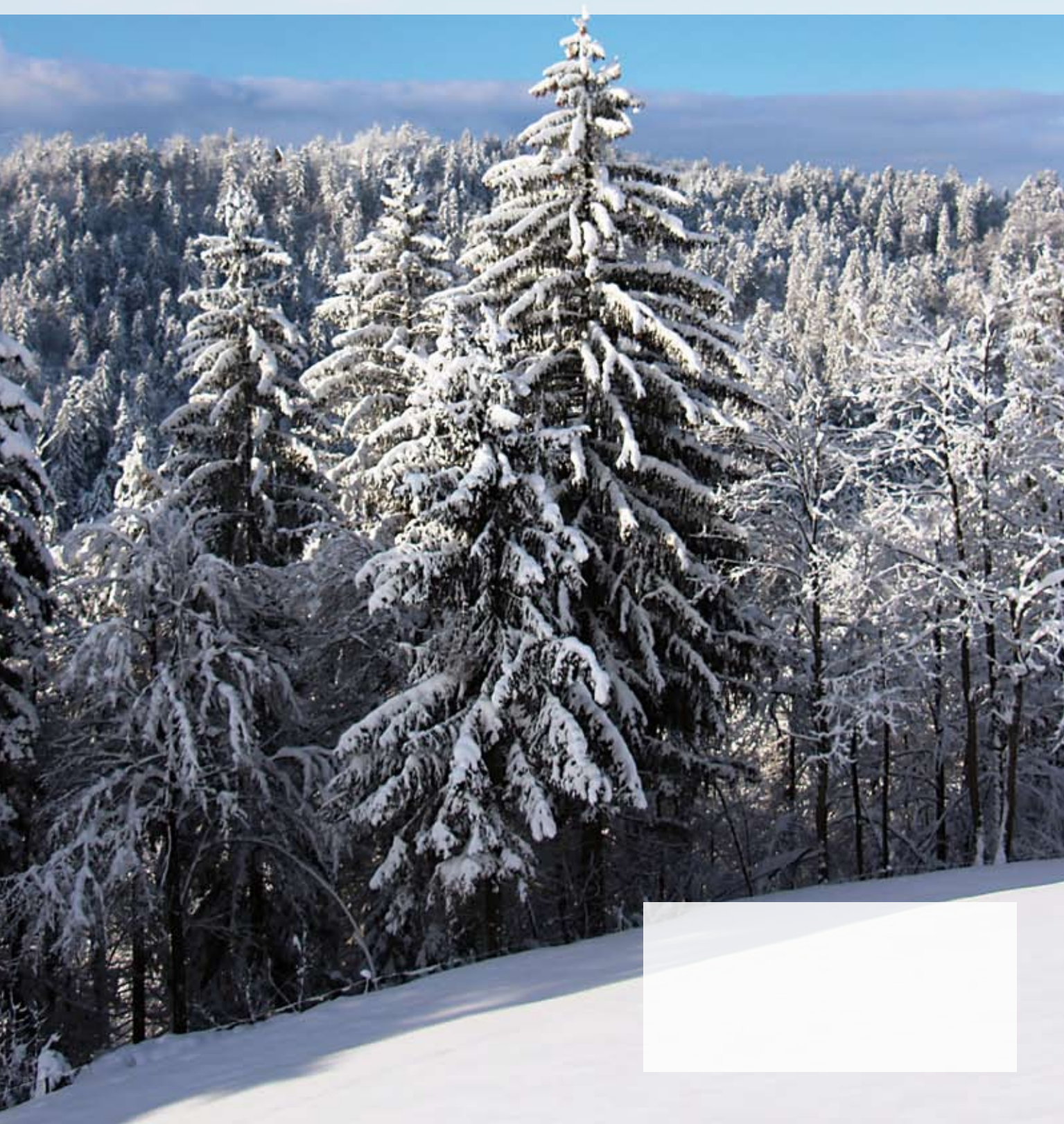

ISSN 1581-9027

zelena dežela

Glasiło Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 126 / februar 2015

» CVETKO
ZUPANČIČ
predsednik
KGZS

Dodobra smo vstopili v novo leto, ki že daje svoje obrise tako v naravi kot v kmetijski politiki. Te dni mineva ravno leto od katastrofalnega žledoloma, ki je bil uvod v posebno leto naravnih nesreč, kakršnih doslej nismo bili vajeni.

Če je bilo lansko leto leto nesreč, volitev in pogajanj za skupno kmetijsko politiko, bo, kot kaže, letošnje prepoznavno po izvedbi SKP in trudu, da skozi te programe pride na kmetije čim več denarja, čeravno vemo, da je skupnih sredstev manj in izvajanje bolj zahtevno.

Tudi ukinitve mlečnih kvot ter ruska zapora trga za Evropo na področju hrane in posledično padanje odkupne cene mleka bosta povzročila slabši prihodek na kmetijo. Niti ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano niti vlada ne izvajata ukrepov za razbremenitev kmetijstva, ne dohodkovno in ne administrativno.

Težav se vseskozi zavedamo tudi na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, zato številni sestanki, predlogi, dopisi, usklajevanja, zahteve in na drugi strani obljube ter zagotovila, ki se pa dostikrat ne uresničijo.

Stopiti moramo skupaj, prepoznati težak položaj vsake kmetijske panoge, ki zapade v krizo, in iskati rešitve. Tako ministrstvo kot vlada bosta morala razumeti, kakšno je stanje v kmetijstvu, še posebej v posamezni kmetijski panogi, in ne prelagati krivde na globalno svetovno in evropsko politiko. Za ključne cilje kmetijske politike v Sloveniji, kot so pridelava hrane, samooskrba, urejenost in obdelanost krajin, poseljenost, ohranjanje kmetij, bomo morali poskrbeti sami, kajti cilj tujih držav je, da bomo čim bolj odvisni od njih. Na KGZS bomo še bolj vztrajali in nadaljevali z delom ter stopnjevali pritisk na ministrstvo in vlado za ugodno rešitev ključnih odprtih tem in verjamem, da nas boste pri tem podpirali, da bomo še bolj uspešni.

IZ VSEBINE

RUBRIKA	NASLOV ČLANKA	STRAN
NE PREZRITE	ZATIRANJE AMERIŠKEGA IN MURVOVEGA KAPARJA VEZANA KNJIGA RAČUNOV	3
POGOVOR	DANILO POTOKAR: ZA OHRANITEV NAJPOMEMBNEJŠE PANOG	4
TEMA MESECA	NOV PROGRAM ZA KMETIJSTVO	6
	DRUGAČNE SPODBUDE ZA EKOLOŠKO KMETOVANJE	7
	KLJUČNE PRIPOMBE NA UKREPE KOPOP	9
	NEPOSREDNA PLAČILA NASLEDNJIH ŠEST LET	11
AKTUALNO	KAJ ČAKA ZBORNICO V LETU 2015	18
	FADN: ČAS ZA LETNO POROČILO	19
	NE PLAČUJTE PREVEČ DAVKOV	20
MEDNARODNO SODELOVANJE	SPODBUDE IN UKREPI ZA OBMOČJA NATURA 2000	21
NASVETI	AKTUALNO O AGRARNIH SKUPNOSTIH GORSKO KOLESARJENJE: UREJATI, NE PREPOVEDOVATI	22
	GENOMSKA SELEKCIJA PRI RJAVI PASMI ODPELJAN LES ŠE NI POPLAČAN	23
	NA CESTO PRAVILNO OZNAČENI	24
VABIMO	RAZPIS KVIZ MLADI IN KMETIJSTVO	26
	RAZPIS NACIONALNA POKLICNA KVALIFIKACIJA	27
	VABILO ZADRUŽNI POSVET RAZPIS S KMETIJE ZA VAS	28
	RAZPIS DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ RAZPIS PODEŽELJE V MESTU	29
NA KONCU	RECEPT: SEGEDIN GOLAŽ NAGRADNA UGANKA	30

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-naslov: kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si

Zelena dežela št. 126, februar 2015 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Uredniški odbor: Danilo Markočič, Anita Jakuš, Anemarija Gerold, Vincenc Otoničar, Janko Rihtarič, Rok Sedminek • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: Marjan Papež • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvirn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • Tisk: SET d.o.o. • Naklada: 79.000 izvodov

Vezana knjiga računov

Konec januarja so začele veljati spremembe pri izdajanju računov.

Z 31. januarjem 2015 morajo osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige, pri gotovinskem poslovanju, če za izdajo računa ne uporabljajo računalniškega programa ali elektronske naprave z možnostjo vodenja revizijske sledi o izdanih računih (ali ko ta ne deluje), izdajati račune iz t. i. vezane knjige računov. Gotovinsko plačevanje pomeni, da je račun delno ali v celoti plačan z bankovci in kovanici, s plačilno ali kreditno kartico, čekom ali na druge podobne načine. Pri negotovinskem poslovanju, ko je plačilo nakazano neposredno na transakcijski račun dobavitelja, glede izdajanja računov ni nobenih sprememb, torej uporaba vezane knjige računov ni potrebna (je pa dovoljena).

Vezana knjiga računov je bila z namenom večje pregled-

dnosti poslovanja uzakonjena z novelo Zakona o davčnem postopku ZDavP-2H (Ur. l. RS, št. 90/2014), 9. januarja pa je bil objavljen še Pravilnik o vsebini, obliki in načinu potrjevanja vezane knjige računov (Ur. l. RS, št. 2/2015).

Vezana knjiga računov je sestavljena iz platnic in knjižnega bloka formata A5, vsebuje 3-krat 50 samokopirnih listov (50 setov oštevilčenih računov) in ima enkratno serijsko številko. Vezane knjige računov so v prosti prodaji v knjigarnah oziroma na voljo pri izdajateljih. Zavezanci, ki morajo davčne obračune, napovedi ali druge vloge vlagati elektronsko preko portala eDavki (zavezanci za DDV, upravičenci do pavšalnega nadomestila ...), morajo vezano knjigo računov pred prvo uporabo potrditi elektronsko z vpisom serijske številke v obrazec NF-VKRPotrdilo. Potrjevanje je za ostale mo-

žno tudi na sedežih finančnih uradov. Če se zavezanci za potrjevanje odločijo prek pooblaščenca, npr. kmetijsko-gozdarskega zavoda, je za to večinoma potrebna razširitev pooblastila. Vse izvorne podatke in naknadne spremembe računov je potrebno hraniti še deset let od dneva izdaje zadnjega računa iz vezane knjige računov.

Obveznost uporabe vezane knjige računov pri gotovinskem poslovanju se nanaša na kmetije, ki davčno osnovo za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost ter dopolnilne dejavnosti ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih ali normiranih odhodkov ter na kmetije v sistemu DDV. Kmetijam, ki so obdavčene po katastrskem dohodku in niso zavezanke za DDV, računov ni potrebno izdajati, lahko pa jih izdajajo prostovoljno ali na zahtevo kupca.

Tudi v takih primerih svetujemo uporabo vezane knjige računov. Upravičencem do pavšalnega nadomestila DDV za dobavo blaga oziroma storitve račune praviloma izdajajo kupci, smejo pa jih izdajati tudi pavšalisti, pri čemer prav tako svetujemo uporabo vezane knjige računov. Pri opravljanju osebnega dopolnilnega dela zavezancem ni potrebno izdajati računov iz vezane knjige računov, ker niso dolžni voditi poslovnih knjig. Izjema od obveznosti izdajanja računov je kljub gotovinskemu poslovanju dovoljena pri prodaji iz avtomatov.

V primeru nepravilnega izdajanja računov ali če ti niso hranjeni v skladu s predpisi, je predvideno strogo sankcioniranje, zato zavezancem svetujemo, da pri poslovanju dosledno spoštujejo tudi najnovejše predpise glede izdajanja in hranjenja računov.

» NEVA PAJNTAR

Zatiranje ameriškega in murvovega kaparja

Na pobudo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) je MKGP – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin tudi letos izdalo dovoljenje za nujne primere za fitofarmaceutsko sredstvo Admiral 10 EC. Dovoljenje je bilo izdano 20. januarja in velja 120 dni oziroma od 1. februarja do 1. junija.

Admiral 10 EC je insekticid za omejevanje številčnosti populacije ameriškega kaparja na pečkarjih in murvovega kaparja na koščičarjih.

Namenjen je izključno profesionalnim – registriranim pridelovalcem jabolk, hrušk, marelic, breskev in nektarin. Zastopnik za Admiral 10 EC je podjetje Chemtura Europe, distributer pa Hmezad exim.

Kadar je izdano dovoljenje za nujne primere, sta distributer in uporabnik dolžna voditi evidence o prodaji oziroma porabi tega fitofarmaceutskega sredstva. Zato je sredstvo pri distributerju mogoče naročiti samo na podlagi vnaprej izpolnjene naročilnice. Slednja je dosegljiva

na www.hmezad.si, na KGZS – kmetijsko-gozdarskih zavodih, na javno opazovalno-napovedovalnih centrih za varstvo rastlin ter na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Naročilnico z navodili, ki jo boste kasneje prejeli po pošti, elektronski pošti ali telefaksu, lahko naročite pri distributerju tudi po telefonu vsak delavnik v času od 9. do 13. ure na telefonski številki 03 713 49 19.

Glede na vrsto izdanega dovoljenja bo sredstvo tudi letos zagotovljeno v količini, ki

bo enaka količini predhodno zbranih naročil. Vse registrirane pridelovalce sadnega drevja pozivamo, da ob nastopu praga škodljivosti za obravnavana škodljiva organizma in na podlagi tega izkazane potrebe po zatiranju sredstvo naročijo čim hitreje oziroma najkasneje do 25. februarja. Sredstvo bo namreč le tako mogoče zagotoviti pravočasno.

» VOJKO BIZJAK

Za ohranitev najpomembnejše panoge

Živinoreja kot najpomembnejša kmetijska panoga v Sloveniji obsega približno tri četrtine vrednosti odkupa kmetijskih pridelkov. O aktivnostih KGZS na tem področju in izzivih panoge smo se pogovarjali z Danilom Potokarjem, vodjem sektorja za živinorejo.

V okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) deluje sektor za živinorejo. Katere so glavne naloge, ki jih izvajate?

Zagotavljamo ustrezno pomoč priznanim rejskim organizacijam (PRO) in drugim priznanim ter odobrenim organizacijam v živinoreji (izvajalci javne službe strokovnih nalog v živinoreji).

Prav tako spremljamo razmere v živinoreji in predlagamo strokovnim službam in rejcem sprejem ustreznih ukrepov za doseg čim boljših ekonomskih učinkov pri reji živali ob upoštevanju vseh predpisov na področju reje živali.

Ena pomembnejših nalog je tudi obravnava in dajanje mnenj ter predlogov na zakonske in podzakonske akte s področja živinoreje.

Nekaj glavnih dosežkov v korist članov KGZS v lanskem letu?

Kljub pomanjkanju oziroma zmanjševanju finančnih sredstev nam je v razgovorih z MKGP uspelo zagotoviti dodatna finančna sredstva, ki še vedno omogočajo izvajanje AT4 kontrole mlečnosti. Izvajanje javne službe strokovnih nalog v živinoreji je tako še vedno v najvišji možni meri financirano iz proračuna RS ob prispevku govedorejcev za kemijske analize mleka v višini 5,2 evra na kravo letno.

KGZS je skupaj s podizvajalci KGZ, ZKŽP in VZ prek jav-

nega razpisa za izvedbo programov dobrega počutja prašičev prašičerejem zagotovila finančna sredstva za kritje stroškov, ki nastajajo z izvajanjem nadstandardnih ukrepov za dobro počutje prašičev na slovenskih prašičerejskih obratih.

Kot zadnje, ker se je zgodilo konec lanskega leta, bi izpostavil podpis pogodbe o sodelovanju in financiranju dela PRO v govedoreji med PRO, KGZS in KGZ.

Usmerjate delo strokovne službe za kontrolo in selekcijo v živinoreji. Za katere živalske vrste opravljate kontrolo in selekcijo?

Potrebno je izpostaviti, da so naloge javne službe strokovnih nalog v živinoreji oziromam kakor jim tudi bolj domače rečemo, naloge kontrole in selekcije pomemben vir podatkov tako za rejce kot izvajalce javne službe – stroko. KGZS in njeni KGZ opravljamo naloge na področju govedoreje, prašičereje in reje drobnice. Z ustreznimi podatki tako zagotavljamo podporo rejcem, ki mesečno dobivajo informacije o dogajanjih v njihovih čredah. Te jim služijo za izboljšanje menedžmenta in s tem povezanega povečanja prireje mleka in mesa.

Varčevalni ukrepi v zadnjih letih tudi vaše službe niso zaobšli. Koliko ljudi zaposluje in kakšne racionalizacije je bila deležna?

Potrebno je povedati, da je bila

Danilo Potokar, vodja sektorja za živinorejo na KGZS

javna služba strokovnih nalog v živinoreji v zadnjih petih letih deležna korenitega krčenja javnih finančnih sredstev, pri tem, da ji obseg dela ni padal. Finančna sredstva so se za izvajanje nalog za vse živalske vrste (govedo, prašiči, drobnica, konji, perutnina, kunci) v zadnjih petih letih znižala z 8.400.000 evrov v letu 2010 na 6.300.000 evrov v letu 2015. Temu trendu je neobhodno sledilo tudi padanje števila zaposlenih, ki se je v zadnjih petih letih zmanjšalo za 67. Trenutno je v okviru javne službe strokovnih nalog v živinoreji (vseh izvajalcev pri govedu, drobnici in prašičih) zaposlenih 183, v zborničnem sistemu pa 152 ljudi. Zmanjšanje finančnih sredstev in števila zaposlenih v javni službi v živinoreji zelo otežuje delo in izvajanje strokovnih nalog, ki so potrebne za izvajanje rejskih programov.

Ukinitev mlečnih kvot s 1. aprilom se neusmiljeno približuje. Kaj lahko pričakujejo pridelovalci mleka in kaj celotna govedoreja?

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je s svojima službama na terenu, tako javno službo kmetijskega svetovanja kot javno službo strokovnih nalog v živinoreji, vseskozi obveščala kmete glede ukinitve mlečnih kvot. V Sloveniji pričakujemo znižanje cen surovega mleka in posledično upad pridelovalcev mleka, kar se že dogaja in se še bo. Seveda po vsakem padcu sledi ponovno normaliziranje cene, ki pa bo po vsej verjetnosti nižja od sedanje. Ker ima Slovenija bistveno slabše pogoje za prirajo mleka od velikih proizvajalk, saj imamo tri četrtine ozemlja v OMD in majhne črede, bi morali poiskati svojo rešitev v priraji visoko kakovostnega mleka ob upoštevanju vseh bioloških in etoloških zahtev živali ter predelavi mleka v visoko kakovostne proizvode. Ne verjamem, da lahko zdržimo tekmo s konkurenco na področju prodaje surovega mleka. Upam, da bodo rejci, zadruga, mlekarne in trgovina strnili svoje vrste, skupaj ozavestili potrošnika o pomenu in kakovosti domače priraje mleka in mesa, zagotovili pravična cenovna razmerja znotraj verige in s tem ob dovoljeni pomoči države ohranili najpomembnejšo panogo slovenskega kmetijstva.

» MARJAN PAPEŽ

Vlaganje v sončne panele kot alternativa vezanim vlogam

Povečane potrebe po energiji vnašajo nenehen strah, da bodo primarni viri, kot so premog, nafta in plin, nekoč pošli. Ob tem je, kot posledica rabe tovrstnih virov, tu prisotna še velika obremenitev okolja. Vse to terja premislek o povečanju deleža obnovljivih virov energije. Fotovoltaika oziroma ustvarjanje sončnih elektrarn predstavlja privlačno alternativo. Prav izgradnja tovrstnih elektrarn pa poleg omogočanja ustvarjanja prijaznejših virov energije omogoča tudi prijazno in zanesljivo obliko varčevanja.

Gospod Peter Kokot, v vašem podjetju Moja elektrarna želite povečati kapaciteto sončnih elektrarn v Sloveniji in s tem pridobiti več okolju prijazne energije, po drugi strani vaš skrbno preišljeni projekt omogoča tudi osebno finančno varčevanje?

Gre za naložbo v sončne panele, iz katerih so sestavljene sončne elektrarne. Z minimalnim vložkom 600 evrov pravzaprav kupite en panel, lahko pa jih seveda kupite več. V podjetju Moja elektrarna zagotavljamo fiksen 5% letni donos. Sončne elektrarne oziroma paneli, ki so na voljo za takšen nakup, so bili postavljeni leta 2012 ali prej. Denimo paneli sončne elektrarne Rutar Maribor so že razprodani, sedaj nudimo v nakup panele elektrarne v Murski Soboti. Podjetje Moja elektrarna ima sicer v zakupu še nekaj delujočih sončnih elektrarn.

Kako s takim vlaganjem varčujem?

Vlaganje v sončne module je zanimivo zlasti za tiste, ki ne marajo tveganih naložb, hkrati pa iščejo alternative za bančne depozite, kjer so obrestne mere zelo nizke. Vlagatelji lahko kupijo največ 50 modulov po ceni 600 evrov za vsakega. Naložba se obrestuje po fiksnem 5% letni obrestni meri, prvo izplačilo pa je eno leto po nakupu. Vlagatelj lahko kupljene

module kadarkoli proda, pri tem mu Moja elektrarna izplača celoten znesek, ki je bil plačan ob nakupu, in pripadajoče obresti.

Kakšne ugodnosti prinaša naložba?

Udeležba v sončne panele pomeni trajnosten in donosen vložek. Omenjena 5% fiksna obrestna mera je občutno višja od obrestne mere vezane vloge pri bankah. Vlagatelju ob sklenitvi pogodbe ni treba časovno vezati, 'svoje' sončne panele lahko kadarkoli odproda, držati se je treba le štiritedenskega odpovednega roka. Vlagatelj panela ne more prodati drugi osebi,

Kaj morate vedeti, ko vlagate v sončne module:

- en sončni modul stane 600 evrov.
- zajamčena fiksna letna obrestna mera znaša 5 %.
- vlagatelj lahko kupi največ 50 sončnih modulov.
- vlagatelj lahko sončne module podjetju Moja elektrarna proda kadarkoli.

proda jih lahko le Moji elektrarni, cena pa ostaja celotno obdobje njegovega delovanja nespremenjena – torej 600 evrov. Letne potrebe povprečnega gospodinjstva po električni energiji pokrije že 15 sončnih panelov. Z nakupom sončnih panelov vlagatelji pomagajo povečati delež obnovljivih virov energije v Sloveniji.

Kaj se zgodi, če se sončni panel pokvari oziroma neha trajno

delovati?

V takem primeru brez dodatnih stroškov vlagatelju dodelimo nov sončni panel.

Kolikor sem razumel, je to razmeroma še precej inovativen način varčevanja?

Model vlaganja v sončne elektrarne smo v Slovenijo prenesli iz Avstrije, kjer je nakup sončnih elektrarn s pomočjo udeležbe državljanov že zelo priljubljen. Razvila ga je skupina Unser Kraftwerk, katere del je tudi slovensko podjetje Moja elektrarna.

Kam se obrnem, da sklenem pogodbo z vami, če denimo nimam možnosti pristopa na internetno povezavo?

V stik z nami lahko stopite prek elektronske pošte info@mojaelektrarna.si, sončne module si lahko rezervirate tudi prek spleta na naslovu www.mojaelektrarna.si. Lahko pa nas pokličete tudi na telefonsko številko podjetja Moja elektrarna 059 102 858.

Nov program za kmetijstvo

Program razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 čaka v Bruslju na potrditev.

V drugi polovici januarja je Slovenija posredovala tretji uradni predlog Programa razvoja podeželja (PRP) v Bruselj in ta naj bi bil konec februarja potrjen. V tem predlogu so upoštevane tehnične pripombe, ki jih je podala Evropska komisija.

Program razvoja podeželja (PRP) je skupni programski dokument posamezne države članice EU in Evropske komisije in predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

V okviru PRP se izvajajo ukrepi, ki izhajajo iz nacionalnih prednostnih področij, ki jih država članica opredeli na podlagi analize stanja in analize prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Sredstva PRP, ki predstavljajo t. i. II. steber SKP, so namenjena izboljšanju konkurenčnosti v kmetijstvu in z njim povezanih panogah, izboljšanju stanja okolja in voda, večji trajnostni rabi kmetijskih zemljišč in sonaravni obliki kmetovanja ter zagotavljanju vitalnosti širše podeželske skupnosti.

PRP za obdobje 2014–2020 čaka v Bruslju na potrditev. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), ki je odgovorno za pripravo vsebine PRP, je pri pripravi vsebine sledilo načelom, da je treba prednost dati uspešnosti, ne le učinkovitosti porabe sredstev; da je treba zagotoviti večjo ambicioznost in strateško naravnost ter usmerjenost k doseganju jasno opredeljenih rezultatov.

Pri pripravi programa, ki je pospešeno potekala zadnji dve leti, so sodelovale tudi strokovne službe KGZS, ki so s svojimi pripombami in predlogi prispevali k oblikovanju ukrepov glede na postavljene cilje. Žal so bile na koncu s strani ministrstva uveljavljene rešitve, ki ne sledijo v celoti zastavljenim ciljem.

Kot je na posvetu svetovalne službe novembra lani v Laškem dejal minister mag. **Dejan Židan**: »Naslednje leto bo zahtevalo veliko dela in sodelovanja, nova skupna kmetijska politika ni zgolj ista politika z novim imenom. Prinaša namreč veliko sprememb, ki sledijo trem ciljem: proizvodnji hrane, odpiranjem delovnih mest in okoljskim ciljem. Okoljski cilji niso deklarativni in niso dohodkovna pomoč

kmetijam. So plačilo za okoljske storitve in plačilo za nič žal ne obstaja. Pred nami je naporno leto uvajanja nove kmetijske politike, pri kateri bo treba zelo veliko sodelovanja svetovalcev z našimi kmetijami in kmeti za iskanje najboljših rešitev.«

Nekaj čez milijardo evrov, namenjenih za izvajanje ukrepov PRP v naslednjem programskem obdobju, bo namenjenih trem vsebinskim sklopom podpor.

IZBOLJŠANJE KONKURENČNOSTI IN PRODUKTIVNOSTI

Prvemu sklopu ukrepov, povezanih z izboljšanjem konkurenčnosti in produktivnosti, je namenjenih okrog 35 odstotkov razpoložljivih sredstev PRP 2014–2020. Bistveno večji poudarek bo namenjen horizontalnemu in vertikalnemu povezovanju v agroživilski in gozdno-lesni verigi.

OHRANJANJE PODEŽELJA IN BIODIVERZITETE

Ohranjanju podeželja in biodiverzitete kot tudi skrbi za okolje in prilagajanju na podnebne spremembe se namenja največ sredstev. Okoli 50 odstotkov sredstev je namenjenih ekološkemu kmetovanju, plačilom

INFORMACIJSKE TOČKE ZA PODROBNOSTI O PROGRAMU RAZVOJA PODEŽELJA

KGZS, Zavod Ljubljana Gospodinjstva ulica 6, Ljubljana	VALENTINA ŠAJN T: 01 513 07 16; valentina.sajn@lj.kgzs.si
KGZS, Zavod Kranj Iva Slavca 1, Kranj	BLAŠKA BOŽNAR T: 04 280 46 33; blaska.boznar@kr.kgzs.si
KGZS, Zavod Ptuj Ormoška c. 28, Ptuj	FELICITA DOMITER T: 02 749 36 39; felicita.domiter@kgz-ptuj.si
KGZS, Zavod Murska Sobota Štefana Kovača 40, Murska Sobota	SLAVKO PETOVAR T: 02 539 14 42; slavko.petovar@gov.si
KGZS, Zavod Maribor Vinarska 14, Maribor	SIMONA HAUPTMAN T: 02 228 49 12; simona.hauptman@kmetijski-zavod.si
KGZS, Zavod Novo mesto Šmihelska 14, Novo mesto	ZDENKA KRAMAR T: 07 373 05 74; zdenka.kramar@gov.si
KGZS, Zavod Celje Trnoveljska cesta 1, Celje	MOJCA KRIVEC T: 03 490 75 86; mojca.krivec@ce.kgzs.si DARJA JERIČEK T: 02 824 69 23; darja.jericek@ce.kgzs.si
KGZS, Zavod Nova Gorica Pri hrastu 18, Nova Gorica;	MICHAELA VIDIČ T: 05 335 12 12; michaela.vidic@go.kgzs.si DARJA ZADNIK T: 05 726 58 17; darja.zadnik@go.kgzs.si

za območja z naravnimi omejitvami in kmetijsko-okoljskim in kmetijsko-podnebnim plačilom, katerih namen je vzpostaviti ravnotežje med potrebo po pridelavi hrane in varovanjem okolja. V ta sklop podpor se uvršča tudi ukrep za namen odprave posledic škode v gozdovih, ki je nastala zaradi žledu konec januarja in v začetku februarja lanskega leta.

CELOVITEJŠI PRISTOP K RAZVOJNIM IZZIVOM PODEŽELSKIH OBMOČIJ

Eden od pomembnih ciljev bodoče politike PRP je celovitejši pristop k razvojnim izzivom podeželskih območij in v tem okviru še posebej ustvarjanje pogojev za ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest na podeželju. **Temu sklopu pod-**

por bo namenjenih okrog 12 odstotkov sredstev.

Krepitev podeželskega gospodarstva, nova delovna mesta in višjo dodano vrednost se bo spodbujalo z ukrepom razvoj kmetij in podjetij, katerega namen je vzpostavitev in razvoj kmetij in podjetij na podeželju, ki se ukvarjajo z nekmetijskimi dejavnostmi na podeželju. Sredstva se bodo namenila tudi za izgradnjo širokopasovnega interneta na območju belih lis.

UKREPI LEADER

LEADER je orodje za celovit lokalni razvoj po pristopu od spodaj navzgor. Cilj je podpreti izvajanje projektov, ki temeljijo na lokalnih razvojnih potencialih in odražajo potrebe lokalnega prebivalstva ter prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja

in ustvarjanju novih delovnih mest na podeželju.

Lokalni razvoj bo v obdobju 2014–2020 MKGP izvajalo skupaj z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. Projekti, ki jih bodo izvajale lokalne akcijske skupine, se bodo financirali iz treh skladov, in sicer iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. V programskem obdobju 2014–2020 je za izvedbo ukrepa Leader na-

Povezava do tretjega uradnega predloga PRP 2014–2020 se nahaja na spletni strani www.program-podezelja.si.

menjenih skupno 5 odstotkov sredstev.

DOBROBIT ŽIVALI

Že v začetku leta 2014 se je začelo z izvajanjem ukrepa dobrobit živali. Konec februarja, ko bo Slovenija predvidoma dobila odločbo o potrditvi PRP 2014–2020 s strani Evropske komisije, pa se bo začelo izvajanje tudi ostalih ukrepov.

V prihodnosti Slovenijo čakajo zlasti priprave vseh izvedbenih predpisov, izvedbenih struktur, nadgradnje informacijskih sistemov ter prenos novosti na teren, kjer bo ključni člen kmetijska svetovalna služba.

» ZBORNIČNI URAD

Drugačne spodbude za kmetovanje

Ukrepa Ekološko kmetovanje (EK) in Območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami (OMD) v letih 2014–2020

V novem Programu razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 bo EK samostojen ukrep (ne bo v okviru Kmetijsko okoljsko podnebnih plačil – KOPOP), omogočena pa bo kombinacija s tistimi zahtevami KOPOP-a, ki se ne prekrivajo. Ukrep OMD se bistveno spreminja le v višini sredstev.

UKREP EKOLOŠKO KMETOVANJE

V letu 2015 ter tudi vseh nadaljnjih letih tega programskega obdobja bo možno vstopiti v samostojen ukrep EK. Podpore bodo tako kot do sedaj dodeljene za preusmeritev in za izvajanje ekološkega kmetovanja. Za

vstop je potrebno imeti na kmetiji vsaj 1 ha kmetijskih površin ali vsaj 1 čebeljo družino v primeru čebelarjenja, biti vpisan v Register kmetijskih gospodarstev (RKG), prijavitelj se oziroma obnoviti prijavo v kontrolo pri eni od kontrolnih organizacij (najkasneje do 31. decembra 2014 za kontrolo in upravičenost do plačil v letu 2015) ter imeti pred vnosom zbirne vloge izdelan program aktivnosti. V primeru uveljavljanja plačil za ekološko pridelavo semena je kot vstopni pogoj tudi vpis v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin. Predhodna usposabljanja za vstop pri tem ukrepu niso

obvezna, kljub temu pa bodite na to obvezo pozorni tisti, ki boste ukrep EK kombinirali z vključitvijo v ukrep KOPOP. Obveznost vključenosti v ukrep EK se prevzame za dobo petih let. Ukrepa EK se med trajanjem obveznosti ne more zamenjati z drugimi ukrepi programa razvoja podeželja.

Velikost skupne površine na kmetijskem gospodarstvu (KMG), ne glede na vrsto dejanske rabe, za katero se lahko uveljavlja plačilo za ukrep EK, mora biti najmanj 0,3 ha. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča iste vrste dejanske rabe ne sme biti manjša od 0,1 ha, razen pri pridelavi semen-

skega materiala kmetijskih rastlin, kjer je najmanjša velikost strnjene površine lahko 0,01 ha. Obseg površine, vključene v obveznost, se med leti lahko poveča ali zmanjša za največ deset odstotkov glede na prvo leto obveznosti (vstopno leto). V primeru večjega povečanja vključenih površin bo možno obstoječo obveznost nadomestiti z novo petletno obveznostjo.

Če se bo KMG vključilo hkrati v ukrepa KOPOP in EK, pri čemer bodo določene omejitve glede vključevanja v izvajanje KOPOP zahtev, bo potrebno pripraviti le en, skupen program aktivnosti. Vsebinsko bo zelo podobna tisti, ki je podrob-

neje opisana v članku o vsebinih ukrepa KOPOP, s tem da so za ukrep EK dodane še vsebine o ekološki pridelavi semenskega materiala kmetijskih rastlin, ekološka reja živali in ekološko čebelarjenje.

V času trajanja 5-letne obveznosti se bodo morali vključeni v ukrep EK vsako leto usposabljeni vsaj 6 ur, najmanj enkrat v času trajanja obveznosti uporabiti storitev individualnega svetovanja, vsako leto pridobiti certifikat za ekološko pridelavo ter rediti travojede živali, če bo KMG uveljavljalo plačilo za trajno travinje. Poleg tega bodo morala KMG, ki bodo prvič vstopila v kontrolo ekološkega kmetovanja, imeti v prvem letu trajanja obveznosti (prvo leto preusmeritve) do 25. septembra tekočega leta izdelan individualen načrt preusmeritve.

PLAČILA ZA VKLJUČITEV V UKREP EK

V novem programskem obdobju se spreminja tudi višina plačil po posameznih vrstah rabe. Ločeno so ovrednotena plačila za ekološko hmeljarstvo, drevesničarstvo in semenarstvo, na novo pa je uvedeno plačilo za ekološko čebelarjenje. Glede na preteklo programsko obdobje se bodo plačila na njivskih površinah, v zavarovanih prostorih in trajnih nasadih večinoma dvignila, nižja plačila pa so predvidena za travniške sadovnjake in trajno travinje. Podrobnosti so prikazane v preglednici.

Če upravičenec v tekočem letu uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, na isti površini hkrati ne more uveljavljati tudi plačila za ekološko pridelavo poljščin, krmnih rastlin in vrtnin. Plačilo za trajno travinje

je vezano na travojede živali (govedo, drobnica, konji, jelenjad) ter na spodnjo mejo povprečne letne obtežbe 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja. Če KMG ne dosega povprečne letne obtežbe, se plačilo odobri le za toliko površin, za kolikor se lahko zagotovi obtežba 0,5 GVŽ/ha trajnega travinja glede na število travojedih živali, vključenih v ekološko rejo živali na KMG.

UKREP OBMOČJA Z NARAVNIMI ALI DRUGIMI POSEBNIMI OMEJITVAMI (OMD)

Program razvoja podeželja RS 2014–2020 predpisuje skoraj enak ukrep OMD, kot smo ga poznali do sedaj. Območja, na katerih se lahko uveljavlja ukrep, bodo ostala nespremenjena vsaj do leta 2018, ko naj bi bila uvedena sprememba vrednotenja tako imenovanih »drugih območij«, ki imajo pomembne naravne omejitve.

Od leta 2015 dalje bo največ sprememb pri višini plačil. Še vedno ostaja v veljavi kombiniran model izračuna, kjer se sešteje fikсни del plačila (določen po Robičevem elaboratu), in variabilni del plačila, ki preko točkovanja GERK-ov predstavlja 45 % plačila. Ker se je skupna vsota denarja, namenjenega za OMD, nekoliko znižala, se bodo znižala tudi plačila za OMD. Fikсни del plačila bo znašal za:

- Gorsko-višinska KMG: 107,50 €/ha letno,
- KMG planine: 107,50 €/ha letno,
- gričevnato hribovita KMG: 66,20 €/ha letno,
- kraška KMG: 93,20 €/ha letno,
- strma KMG: 80,50 €/ha letno,
- različne neugodne pogoje (druga KMG): 32,30 €/ha letno in
- osnovna KMG: 12,80 €/ha letno.

Vrednost točke variabilnega dela se bo s sedanjih 0,43 € zni-

žala na 0,40 €. Maksimalno plačilo za ukrep OMD bo za gorska območja znašalo 450 €/ha, za ostala OMD 250 €/ha, minimalno plačilo pa ne sme biti manjše od 25 €/ha. Na planinah se plačilo za OMD odobri le za površine, ki dosegajo obtežbo ena GVŽ/ha. V primeru nižje obtežbe na KMG planina se plačila za OMD obračunajo le za površine, za katere je zagotovljena obtežba ena GVŽ/ha.

Sprememba je narejena tudi pri zniževanju plačil za zahtevke za OMD na KMG, ki prese-gajo 70 ha površin. Znesek plačil se znižuje po sledeči lestvici:

- do 70,00 ha je plačilo 100-odstotno,
- od 70,01 do 80,00 ha je plačilo 85-odstotno,
- od 80,01 do 90,00 ha je plačilo 70-odstotno,
- od 90,01 do 100,00 ha je plačilo 55-odstotno in
- nad 100,01 ha je plačilo 40-odstotno.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano spreminja tudi Pravilnik o razvrstitvi KMG v OMD. Bistvene novosti bodo:

- umik točkovanja »korekcija paše« pri KMG planina in skupni pašnik,
- umik točkovanja »Erozije« pri nagibih do 9 %,
- dodatna razdelitev nagiba 10–24 % v tri razrede in
- dodatno točkovanje poplavnih kraških polj.

Naštete štiri spremembe bodo vplivale na izračun števila točk na KMG, ki so za vsako posamezno kmetijo videne na javnem pregledovalniku GERK-ov (<http://rkg.gov.si/GERK/>) in bodo v veljavi od leta 2015 dalje.

» DR. JERNEJ DEMŠAR

Preglednica: Višina plačil po vrstah rabe za vključenost v preusmeritev in v izvajanje ukrepa EK

Vrsta rabe	Preusmeritev (€/ha)	Izvajanje (€/ha oz. na čebeljo družino)
Njiva – poljščine	377,82	326,18
Vrtnine na prostem	600,00	600,00
Vrtnine v zavarovanih prostorih	600,00	600,00
Oljčniki z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasadi sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami	900,00	676,60
Travniški visokodebelni sadovnjaki z gostoto 50–200 dreves/ha	291,33	189,33
Vinogradi	900,00	692,74
Hmeljišče	900,00	900,00
Drevesnica	900,00	900,00
Trajno travinje	272,87	136,12
Pridelava semenskega materiala kmetijskih rastlin:		
a) poljščine	800,00	600,00
b) krmne rastline	800,00	600,00
c) vrtnine	800,00	600,00
Čebelarjenje		22,31

Ključne pripombe na ukrepe KOPOP

KGZS je podala številne pripombe na drugi uradni predlog Programa razvoja podeželja 2014–2020.

IZPADLE ZAHTEVE, KI SO SLEDILE CILJEM UKREPA KOPOP.

Težko bo narediti dober nabor zahtev za posamezne kmetije, kar lahko povzroči manj vključevanja v ukrep KOPOP (težave bodo imele predvsem živinorejske, sadjarske, vinogradniške in zelenjadarske kmetije), zaradi izpada strmih površin (35–50 % naklona) bo večje opuščanje obdelave ...

Obvezna uporaba samo FFS, dovoljenih na VVO1, kadar se KMG na prispevnih območjih vodnih teles iz Načrtov upravljanja voda želi vključiti v operacijo Poljedelstvo in zelenjadarstvo.

Upravičenci, katerih površine ležijo na prispevnih območjih vodnih teles površinskih voda in območjih vodnih teles podzemne vode iz Načrta upravljanja voda, se v izvajanje operacije Poljedelstvo in zelenjadarstvo lahko vključijo le, če se istočasno vključijo tudi v izvajanje operacije Vodni viri (operacija 11) z najmanj 30 % njivskih površin na območju Dravske kotline in najmanj 20 % njivskih površin na drugih območjih iz Načrta upravljanja voda. Pri izvajanju te operacije pa je na celotnem KMG obvezna uporaba FFS, ki so dovoljena le na VVO1.

Zaradi velikega obsega najetih zemljišč in interesa lastnikov, da sami

uveljavljajo ukrepe SKP, je precej negotovosti pri pogojih glede velikosti kmetije, saj se površina, s katero vstopa, ne sme zmanjšati za več kot 10 %.

Predlagamo, da se med primere višje sile ali izjemnih okoliščin ponovno vključi tudi prenehanje zakupne ali najemne pogodbe, kot je bilo zapisano v prvih osnutkih PRP 2014–2020. Če to ni mogoče, pa predlagamo, da se dovoli zmanjšanje površin največ za 20% glede na prvo leto obveznosti.

Za živinorejske kmetije nimamo ustreznega nabora zahtev. Iz operacij sta namreč izpadli dve ključni zahtevi: "analiza krme in računanje krmnih obrokov" ter "ekstenziviranje reje".

Iz ukrepa KOPOP za trajno travinje sta izpadli ključni zahtevi, ki sta bili okoljsko in strokovno utemeljeni. Posledično za večino živinorejskih kmetij s pretežno travnatimi površinami ni ustreznih nadomestnih zahtev.

Vsebina operacije Trajno travinje I je namreč namenjena le kmetijam, ki imajo GERK-e večje kot 1 hektar, operacija Trajno travinje II pa kmetijam, ki ne uporabljajo silaže.

Zaradi izpada določenih zahtev in zaostrovanja pogojev znotraj nekaterih bo prihajalo do opuščanja obdelave strmih travnikov, grbinastih travnikov ...

Izpadle so podpore za strme travnike od 35 do 50 % naklona, poleg tega pa na strmih travnikih nad 50 % in grbinastih travnikih ni dovoljena paša, temveč je zahtevana ročna košnja in spravilo, kar bo predstavljalo dodatno oviro za vključevanje v te operacije.

KLJUČNE PRIPOMBE NA SPREMINJANJE PRAVILNIKA O RAZVRSTITVI KMG V OMD

Predlagane spremembe so sicer strokovno utemeljene, niso pa celovite in celostne, saj gre za tehnične popravke, ki bodo vplivali na dohodek posameznih kmetij. Pri nekaterih se bo plačilo za OMD lahko povečalo, pri drugih pa bo prišlo do znižanj. KGZS od MKGP zahteva, da mora biti v primeru večjih dohodkovnih sprememb za posamezno kmetijo v Pravilnik vključeno pravilo postopnega spreminjanja plačil.

Takoj je potrebno pristopiti k izboljšanju podatkov talnega števila. Če se karta talnega števila v kratkem ne bo izboljšala, naj se za osnovo tega kriterija uporabi bonitetna ocena.

Zaradi izpada plačil za strmine v okviru novih Kmetijske okoljsko podnebnih plačil KGZS zahteva novo vrednotenje nagibov nad 35 % oziroma 50 % tudi na območjih z nižjo nadmorsko višino.

MKGP naj od Ministrstva za okolje in prostor zahteva takojšnjo pripravo aktualne karte poplavnih območij z vidika pogostih poplav za celotno

Slovenijo, ki bodo lahko osnova za točkovanje tega omejitvenega dejavnika.

V sistem izračuna točk se vključi dodatne kriterije za oceno območij z omejenimi dejavniki, kot so npr.: struktura tal (prodnatost tal), škoda po divjadi (popasenost in objedenost), mikroklimatski pogoji, večje upoštevanje nagiba pri trajnih nasadih, večja teža mora biti dana nadmorski višini ...

KLJUČNE PRIPOMBE NA UKREP DOBROBIT ŽIVALI Ukrep dobrobit živali – je le za prašičerejo

KGZS je predlagala, da je ukrep za vse vrste rejnih živali.

Vstopni prag v ukrep "Dobrobit živali" – prašičereja le za reje z vsaj 100 pitanci ali z vsaj 20 plemenskimi svinjami.

KGZS je predlagala vstopni prag 10 plemenskih svinj ali 50 pitancev in tudi: če izpolnjuje vstopni prag z eno kategorijo, sme uveljavljati ukrep tudi za ostale kategorije, kljub temu da z drugo kategorijo vstopnega praga ne izpolnjuje. Tako bi v ukrep lahko stopile tudi majhne zaokrožene reje, ki pa so pomembne tudi z vidika prehranske varnosti.

Ker je plačilo posameznih zahtev na GVŽ, bi moral biti tudi vstopni prag izražen v GVŽ in ne po kategorijah, saj je to izločilo še toliko več kmetij.

KLJUČNE PRIPOMBE NA UKREP POMOČ ZA ZAGON DEJAVNOSTI ZA MLADE KMETE

Ni potrebno omejevatil vlagateljev z dolžino nosilstva kmetije na 18 mesecev, ker je že tako pogoj lastniški prevzem kmetije. Obstaja veliko kmetijskih gospodarstev, kjer so iz različnih vzrokov prenesli nosilstvo na naslednike, sami pa so še lastniki, tako da bi ta kriterij izločil preveliko število mladih prevzemnikov predvsem na večjih kmetijah.

Pri vzpostavitvi kmetije je dovolj lastniški prevzem kmetije, vstopnih pogojev ni potrebno zaostrovati še z dolžino nosilstva KMG-ja.

KLJUČNE PRIPOMBE NA PODUKREP NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA

Za naložbe v prestrukturiranje naj ne bo pogoj, da se s poslovnim načrtom izkazuje ekonomska upravičenost, ker tovrstne naložbe prvenstveno zasledujejo druge cilje in ekonomske upravičenosti pogosto ne bo mogoče izkazovati.

Ukrep 4.1 deli naložbe v:

- prestrukturiranje, ki zasleduje cilje, povezane z inovacijami, okoljem in podnebnimi spremembami,
- izboljšanje konkurenčnosti, ki prispeva k dvigu produktivnosti, stroškovne učinkovitosti, višji dodani vrednosti.

Za obe vrsti naložb je predviden poslovni načrt, ki izkazuje ekonomsko upravičenost.

Za naložbe v prestrukturiranje so postavljeni zelo visoki pragovi – minimalni proizvodni obsegi, predvsem na področju sadjarstva, vinogradništva, hmeljišč in drugih trajnih nasadov, kjer je obseg 3 hektare.

Prag je postavljen previsoko. Pod kategorijo sadovnjakov ne spadajo samo jabolka, hruške, temveč tudi npr. češnje, jagodičevje ... Modro bi bilo, da se proizvodnih obsegov posameznih proizvodnih usmeritev ne objavi v PRP, temveč v izvedbenih predpisih, sicer ostanejo zabetonirani za celo obdobje.

Kmetijska mehanizacija se kot individualna naložba podpira le, če gre za nakup specialne kmetijske mehanizacije, ki ima izrazito okoljski učinek, za ekološko pridelavo in na hribovsko gorskih območjih.

Dodati bi bilo potrebno, da se podpira nakup kmetijske mehanizacije, ki je namenjena kmetovanju v panogah, ki so prednostno obravnavane v strategiji razvoja slovenskega kmetijstva. Predlagamo, da se nakup mehanizacije kot individualne naložbe omogoči tudi na vodovarstvenih območjih.

Med upravičenimi stroški ni stroškov ureditev zaščite rejnih živali pred zvermi – zavarovanimi živalskimi vrstami (medtem ko je eksplicitno zapisana zaščita čebeljih panjev pred medvedmi).

Glede na to, da se rejci vse pogosteje srečujejo s problematiko ponavljajočih škod zaradi pojava velikih zveri, bi bilo med upravičene stroške po-

trebno vključiti tudi stroške ureditve zaščite rejnih živali pred napadi s strani velikih zveri (medved, volk ...).

Kmetije in mikro podjetja lahko v celotnem obdobju pridobijo do 500.000 evrov v obliki nepovratnih sredstev, večji upravičenci pa kar 3.000.000 evrov.

Nekorektno je, da se kmetije omejuje na 500.000 evrov, medtem ko bodo lahko podjetja pridobila do 3.000.000 evrov. To pomeni, da kmetije ne morejo zgraditi večjega hleva za krave molznice ali za prašiče. Predlagamo, da se ta višina izenači, nad to višino pa naj bodo vlagatelji upravičeni do finančnih instrumentov, ki so primerni za velike naložbe, ki jih vsekakor podpiramo.

KLJUČNE PRIPOMBE NA VSE INVESTICIJSKE UKREPE

Stroški priprave vloge in poslovnega načrta na javni razpis ter zahtevkov za izplačilo sredstev v novem PRP niso več upravičen strošek.

Odločitev je nerazumljiva ob dejstvu, da so med upravičenimi splošnimi stroški navedene storitve arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški pridobitve gradbene, projektna in tehnične dokumentacije, presoja vplivov na okolje in stroški nadzora. Stroški priprave vloge, poslovnega načrta in zahtevkov so nujen in ne zanemarljiv strošek in bi vlagateljem povrnitev določenega deleža teh stroškov pocenilo izvedbo naložbe.

KLJUČNE PRIPOMBE NA PODUKREP PODPORA V NEKMETIJSKE

DEJAVNOSTI NA PODEŽELJU

Podukrep 6.4. Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti uvaja finančne instrumente oziroma povratne oblike financiranja.

Izkušnje pri podobnih razpisih s področja gospodarstva, energetike ... kažejo, da samo finančni instrumenti ne zagotavljajo ustrezne podpore novoustanovljenim in delujočim podjetjem, na kmetijskem področju pa pri uporabi instrumentov finančnega inženiringa ni veliko izkušenj. Stimulativno bi bilo, da bi podukrep predvidel kombinacijo nepovratnih in povratnih sredstev oziroma zagotovil vsaj manjši delež nepovratnih sredstev za registrirane dopolnilne dejavnosti na kmetiji in socialna podjetja.

KLJUČNE PRIPOMBE NA PODUKREP PODPORA ŠIROKOPASOVNI INFRASTRUKTURI

Podukrep 7.3. vključuje podporo za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo.

Predlagamo, da se podpre dodelijo tudi za uporabo širokopasovnega omrežja v izobraževalne namene (e-learning), kajti samo infrastruktura sama po sebi ne bo bistveno pripomogla k razvoju podeželja.

Neposredna plačila naslednjih šest let

V letu 2015 bo izvedena nova dodelitev plačilnih pravic ter uvedene nove sheme podpor: zelena komponenta, plačilo za mlade kmete, proizvodno vezane podpore in shema za male kmete.

S potrditvijo Uredbe o shemah neposrednih plačil (Uradni list RS, št. 2/15) je v Sloveniji postavljen nov model neposrednih plačil do leta 2020. Neposredna plačila v okviru Skupne kmetijske politike EU (SKP) so dohodkovne podpore, s katerimi se uravnava ekonomski položaj kmetijstva in usmerja pridelavo v smeri trajnostnega razvoja.

Sloveniji je za izvedbo neposrednih plačil za leto 2015 dodeljenih nekaj manj kot 138 milijonov evrov, v naslednjih letih pa se ta sredstva nekoliko znižujejo, in sicer na dobrih 134 milijonov v letih 2019 in 2020.

Po novem modelu bo mogoče v okviru neposrednih plačil vlagati vloge za sledeče sheme:

1. osnovno plačilo (preko dodeljenih plačilnih pravic, v letu 2015 tudi za dodelitev plačilnih pravic),
2. plačilo za zeleno komponento,
3. plačilo za mlade kmete,
4. proizvodno vezane podpore in
5. vstop v posebno shemo za male kmete (le v letu 2015).

Vse navedene vloge se bo oddajalo v okviru zbirne vloge, ki se vsako leto izpolnjuje marca, aprila in začetku maja. Do neposrednih plačil je upravičen vlagatelj, ki izvaja kmetijsko dejavnost, ima skupno vsaj 1 ha upravičenih (kmetijskih) površin ter izpolnjuje pogoje iz posameznih shem. Najmanjša upravičena površina kmetijske

parcele znaša vsaj 0,1 ha.

1. SHEMA OSNOVNEGA PLAČILA

Osnovno plačilo se bo izvajalo podobno, kot se je izvajala shema enotnega plačila (torej v obliki plačilnih pravic) v preteklem programskem obdobju. Za to shemo je namenjenih 54,21 % sredstev neposrednih plačil.

REDNA DODELITEV PLAČILNIH PRAVIC

V letu 2015 bodo na novo dodeljene plačilne pravice, v naslednjih letih pa bo mogoče prejeti plačilne pravice le iz nacionalne rezerve ali s prenosi plačilnih pravic med kmetijskimi gospodarstvi.

Do dodelitve plačilnih pravic v letu 2015 bo upravičeno kmetijsko gospodarstvo, ki je:

- za leto 2013 prejelo neposredna plačila ali
- na dan 15. maj 2013 obdelovalo vinograde ali
- za leto 2014 prejelo plačilne pravice iz nacionalne rezerve ali
- na dan 15. maj 2013 pridelovalo, vzrejalo ali gojilo kmetijske proizvode, vključno z žetvijo, molžo, vzrejo živali in kmetijsko rejo živali in nikoli ni imelo lastniških ali zakupljenih plačilnih pravic (potrebna so dokazila: izstavljeni računi oziroma vpis živali v centralni register go-

vedi) ali

- pri delnem ali celotnem nakupu oziroma zakupu kmetijskega gospodarstva sklenilo pogodbo, ki vsebuje pogodbeno določilo o prenosu pravice do dodelitve plačilnih pravic (potrebna so dokazila: kupoprodajna ali zakupna pogodba).

Ob izpolnjevanju vsaj enega od zgoraj navedenih pogojev bo kmetijskemu gospodarstvu v letu 2015 dodeljeno število plačilnih pravic, ki je enako številu hektarjev vseh ugotovljenih upravičenih površin kmetijskega gospodarstva, ki jih bo nosilec kmetijskega gospodarstva prijavil na zbirni vlogi za leto 2015.

DODELITEV PLAČILNIH PRAVIC IZ NACIONALNE REZERVE

Če kmetijsko gospodarstvo ne izpolnjuje vsaj enega od navedenih pogojev za redno dodelitev plačilnih pravic, lahko v določenih primerih pridobi plačilne pravice iz nacionalne rezerve, in sicer v 2015 ali v nadaljnjih letih. Do dodelitve bodo upravičeni nosilci kmetijskega gospodarstva:

- ki izpolnjujejo pogoje za mlade kmete,
- ki začenjajo na novo opravljati kmetijsko dejavnost,
- katerim bodo ugodene pritožbe na število ali vrednost plačilnih pravic (slednje bo

relevantno šele od leta 2016 dalje).

Za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve je potrebno vložiti vlogo za dodelitev plačilnih pravic iz nacionalne rezerve do datuma za oddajo zbirne vloge, imeti vsaj 1 hektar upravičenih površin in izvajati kmetijsko dejavnost.

AKTIVIRANJE IN VREDNOST PLAČILNIH PRAVIC

Kmetijsko gospodarstvo bo osnovno plačilo prejelo le z aktivacijo plačilnih pravic. Aktivacija se izvede z oddajo vloge na zbirni vlogi s primerljivim številom upravičenih površin, ki morajo biti vpisane v Register kmetijskih gospodarstev na zadnji dan zamudnega roka za oddajo zbirne vloge. Število plačilnih pravic, ki jih nosilec kmetijskega gospodarstva ne bo aktiviral v dveh zaporednih letih, se bo izdvojilo v nacionalno rezervo.

Na podlagi oddanih vlog oziroma števila vseh upravičenih (kmetijskih) površin, ki bodo prijavljene na zbirnih vlogah za leto 2015, bo za vsako kmetijsko gospodarstvo izračunana vrednost njegovih lastnih plačilnih pravic za vsako posamezno leto od 2015 do 2020, s tem pa se ukinja tudi različna višina plačil za njive in travnike.

Osnova za določitev višine plačilnih pravic posameznega

kmetijskega gospodarstva bo okvirno 53,64 % skupne višine neposrednih plačil, ki jih je kmetijsko gospodarstvo prejelo v letu 2014, deljene s številom dodeljenih plačilnih pravic v letu 2015. Ta višina plačila se bo glede na nacionalno vrednost plačilne pravice v letu 2019, ki bo znašala okoli 160 €, postopoma od leta 2015 do 2019 povečevala ali pa zniževala. Povečevala se bo tistim kmetijskim gospodarstvom, katerih vrednosti plačilnih pravic bodo pod 90 % nacionalne vrednosti plačilne pravice v letu 2019 (pod okoli 144 evrov), zniževala pa se bo tistim, ki so nad nacionalno vrednostjo plačilne pravice v letu 2019, torej nad okoli 160 €. Za slednje plačilne pravice bo sledilo tudi leto zniževanje zaradi zniževanja skupnih razpoložljivih sredstev za neposredna plačila, kar je zapisano v uvodu.

Ker je sistem izračunavanja izredno zapleten in, kot smo že omenili, odvisen od vloženih vlog v letu 2015, je nemogoče pripraviti točne izračune plačilnih pravic in posledično vseh neposrednih plačil za posamezno kmetijsko gospodarstvo. Da bi kmetijam lahko pripravili vsaj informativen izračun neposrednih plačil od leta 2015 dalje, smo na KGZS v sodelovanju z ARSKTRP pripravili kalkulator za informativni izračun neposrednih plačil, ki temelji na podatkih iz vlog v letu 2014.

Zaradi navedenega je informativni izračun trenutno najboljša ocena, za katero pa nihče ne more zagotoviti, da se bo v celoti uresničila.

Vrednost plačilnih pravic, dodeljenih kmetijskim gospodarstvom iz nacionalne rezerve, bo enaka nacionalni povprečni vrednosti plačilnih pravic v letu dodelitve.

PRIMER KMETIJE A INFORMATIVNEGA IZRAČUNA OSNOVNEGA PLAČILA:

Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ni mladi kmet, je imel v letu 2014 pet plačilnih pravic z vrednostjo 400 €, štiri plačilne pravice z vrednostjo 180 € ter tri krave dojilje z višino plačila 122,20 €/žival. Skupno je v letu 2014 prejel 3.086,60 €.

V letu 2015 bo vložil vlogo za 9 hektarjev upravičenih površin.

Dodeljenih mu bo devet plačilnih pravic, ki bodo imele v letu 2015 po informativnem izračunu vrednost 182,58 €, kar pomeni, da bo kmetija A v letu 2015 prejela 1.643,22 € osnovnega plačila. Ker začetna vrednost plačilnih pravic presega nacionalno vrednost plačilne pravice v letu 2019, se bo kmetijskemu gospodarstvu vrednost plačilne pravice do leta 2019 po informativnem izračunu znižala na 169,79 €, zato bo v letu 2019 prejela 1.528,11 € osnovnega plačila.

Če bi kmetija vzela v najem dodatne 3 hektarje površin, bi ji bilo v letu 2015 dodeljenih 12 plačilnih pravic z vrednostjo 138,41 €, prejela pa bi 1.660,92 €. Ker bi bila vrednost plačilne pravice v tem primeru malo pod 90 % nacionalne vrednosti plačilne pravice, bi se vrednost plačilne pravice do leta 2019 za malo zvišala, in sicer na 140,11 €, kar bi ob koriščenju 12 plačilnih pravic zneslo 1.681,32 €.

PRIMER KMETIJE B INFORMATIVNEGA IZRAČUNA OSNOVNEGA PLAČILA:

Kmetijsko gospodarstvo, katerega nosilec je mladi kmet, je imelo v letu 2014 eno plačilno pravico z vrednostjo 330 € in sedem plačilnih pravic z vrednostjo 108 €. Skupno je nosilec v letu 2014 prejel 1.086,00 €.

V letu 2015 bo vložil vlogo za 8 hektarjev upravičenih površin.

Dodeljenih mu bo osem plačilnih pravic, ki bodo imele v letu 2015 po informativnem izračunu vrednost 77,59 €, kar pomeni, da bo kmetija B v letu 2015 prejela 620,72 € osnovnega plačila. Ker je začetna vrednost plačilnih pravic močno pod 90 % nacionalne vrednosti plačilne pravice v letu 2019, se bo kmetijskemu gospodarstvu vrednost plačilne pravice do leta 2019 po informativnem izračunu zvišala na 96,67 €, zato bo v letu 2019 prejela 773,36 €.

kaj visoko postavljenih pragov, ki bodo zavezovali upravičence za izpolnjevanje posameznih obvez, večina kmetijskih gospodarstev za izpolnitev zelene komponente ne bo imela dodatnega dela, saj obveze zelene komponente tako rekoč že izpolnjuje. Upravičenci, ki ne bodo upoštevali zahtev zelene komponente, bodo izgubili del oziroma celoten znesek plačil zelene komponente, odvisno od stopnje kršitve.

Obvezne kmetijske prakse zelene komponente so:

- diverzifikacija kmetijskih rastlin,
- ohranjanje okoljsko občutljivega travinja in
- zagotavljanje površin z ekološkim pomenom.

Iz izvajanja obveznosti kmetijskih praks iz naslova zelene komponente so izvzeti nosilci, katerih kmetijsko gospodarstvo je v celoti vključeno v kontrolo ekološkega kmetovanja (v tem primeru se ekološko kmetovanje šteje kot izvajanje vseh obveznosti zelene komponente).

A) DIVERZIFIKACIJA KMETIJSKIH RASTLIN

Z obvezo diverzifikacije kmetijskih rastlin se želi kmete, ki imajo večje število ornih površin (njive, njiva za rejo polžev, hmeljišče v premeni, jagode na njivi, rastlinjaki in kmetijsko zemljišče v pripravi), spodbuditi k večji raznolikosti setve oziroma zasaditve teh površin. To obvezo morajo izpolnjevati nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo 10 hektarjev in več ornih zemljišč.

Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo manj kot 10 hektarjev ornih zemljišč, niso dolžni izvajati diverzifikacije, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Kmetijska gospodarstva,

Kmetje, ki bi želeli vedeti informativni podatek, koliko neposrednih plačil boste prejeli v prihodnjih letih, se lahko oglasite pri kmetijskih svetovalcih, kjer boste lahko naredili informativni izračun. S seboj morate imeti odločbe o neposrednih plačilih za leto 2014 (plačila za plačilne pravice in ekstenzivno rejo ženskih govedi) ter vedeti, koliko hektarjev upravičenih površin boste uveljavljali na zbirni vlogi v letu 2015.

2. PLAČILO ZA ZELENO KOMONENTO

Vsa kmetijska gospodarstva, ki bodo vložila vlogo in bila upravičena do osnovnega plačila, bodo morala na vseh prijavljenih kmetijskih površinah izvajati tudi kmetijske prakse zelene komponente. Zaradi do-

ki imajo v obdelavi od 10 do vključno 30 hektarjev ornih zemljišč, morajo na njih zagotoviti vsaj dve različni kmetijski rastlini, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča.

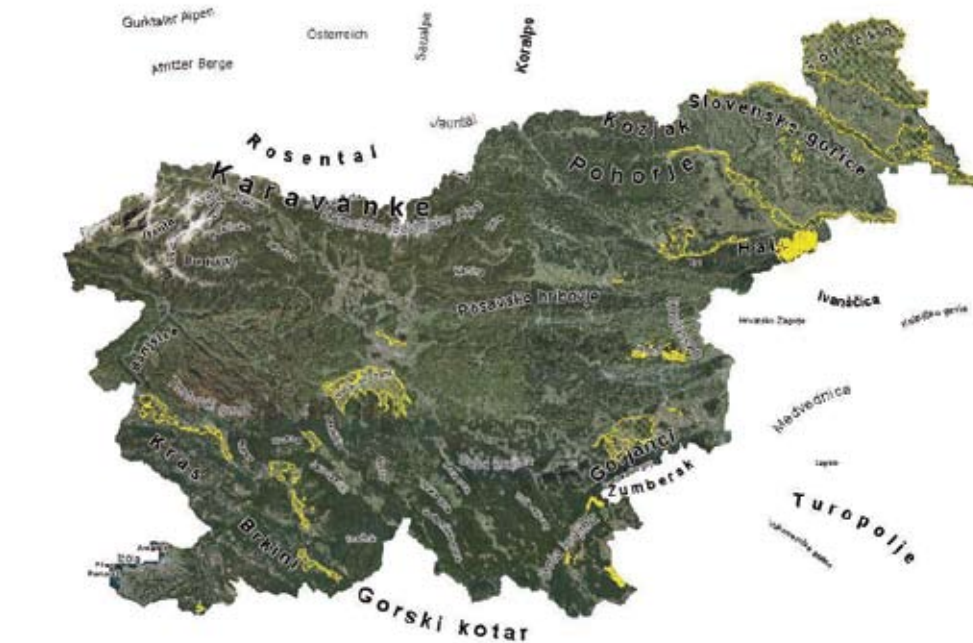
Kadar orno zemljišče na kmetijskem gospodarstvu predstavlja več kot 30 hektarjev ornih zemljišč, mora na teh zemljiščih zagotoviti vsaj tri kmetijske rastline, pri tem pa glavna kmetijska rastlina ne sme zajemati več kot 75 % ornega zemljišča, dve glavni kmetijski rastlini skupaj pa ne več kot 95 % ornega zemljišča.

Diverzifikacijo kmetijskih rastlin je potrebno izvajati v obdobju od 7. maja do 30. septembra, najmanjša površina ornega zemljišča, ki se upošteva pri doseganju pragov in deležev, pa je 0,01 hektar.

Posamezen hektar, ki je pod eno izmed spodaj opredeljenih kmetijskih rastlin v obdobju od 7. maja do 30. septembra, se pri izračunu deležev posamezne glavne kmetijske rastline lahko v zadevnem letu upošteva le enkrat. Morebitni naknadni posevki za namen površin z ekološkim pomenom se ne morejo hkrati navesti kot kmetijska rastlina za namen diverzifikacije.

Kot kmetijska rastlina, ki se lahko upošteva za izračun posameznih deležev, se šteje:

- kultura katerekoli rodu, opredeljenega v botanični razvrstitvi kmetijskih rastlin (npr.: ječmen, pšenica, tritikala, proso, sončnice, rž, koruza, mak, grah, lupina, lan, leča, konoplja, fižol, bob, grašica, ajda, sladkorna pesa, oves, bazilika, korenje, zelena, koper, jeglič, jastrebina, solata, čebula, česen, jagode, špinača, peteršilj, por itd.);
- kultura katerekoli vrste v pri-

Območja občutljivega trajnega travinja (območja so označena z rumeno barvo)

meru družin Brassicaceae, Soloanaceae in Cucurbitace (npr.: zelje, cvetača in brokoli štejejo kot ena rastlina, ker sodijo v isto vrsto družine Brassicaceae);

- zemljišče v prahi, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 30. junija tekočega leta;
- trave in druge zelene krmne rastline (med druge zelene krmne rastline ne sodijo: koruza, krmne križnice, krmne korenovke in žita za silažo ali drugo obliko krme).

Pri tem se zimska in spomladanska kmetijska rastlina štejeta kot različni kmetijski rastlini. Na površinah z mešanimi kmetijskimi rastlinami, na katerih se dve ali več vrst kmetijskih rastlin goji v ločenih vrstah, se vsaka vrsta kmetijske rastline šteje kot posamezna vrsta, če pokriva vsaj 25 % te površine. Površine, na katerih se sejejo semenske mešanice, se ne glede na kmetijske rastline,

ki so vključene v mešanici, štejejo kot površine, ki jih pokriva le ena kmetijska rastlina.

Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima 10 hektarjev in več ornih zemljišč, je lahko v nekaterih posebnih primerih tudi izvzet iz izvajanja ukrepa diverzifikacije, kar bo podrobneje predstavljeno v navodilih o izvajanju neposrednih plačil, ki jih pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

B) OHRANJANJE OKOLJSKO OBČUTLJIVEGA TRAVINJA

Posamezna država članica EU mora na območjih Nature 2000 in območjih šotišč in mokrišč opredeliti okoljsko občutljivo travinje, ki ga je potrebno strogo varovati, kar pomeni, da se

ga ne sme spreminjati ali preorati. Slovenska območja, kjer je določeno okoljsko občutljivo travinje, so z rumeno barvo označena na zemljevidu Slovenije. Podrobnejši pregled območij, kjer se lahko vidi, če GERK-i posamezne kmetije ležijo na tem območju, je mogoč na javnem pregledovalniku GERK-ov (<http://rkg.gov.si/GERK/>).

K izpolnjevanju zahtev ohranjanja okoljsko občutljivega travinja so zavezani nosilci kmetijskih gospodarstev, katerih GERK-i z rabo 1300 (trajni travnik), 1320 (travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi) in 1222 (ekstenzivni sadovnjak) se nahajajo z vsaj 50 % celotne površine GERK-a na območju okoljsko občutljive-

Nosilci tega trajnega travinja ne smejo spreminjati ali preorati. Če bo tak travnik spremenjen ali preoran, bodo nosilci deležni znižan izplačil v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike. Prav tako bodo morali na spremenjeni kmetijski površini ponovno vzpostaviti travinje.

ga travinja. Obvezo je potrebno izpolnjevati na celotni površini GERK-a.

Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki nimajo GERK-ov na območju okoljsko občutljivega trajnega travinja, niso dolžni izvajati te kmetijske prakse in so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

C) ZAGOTAVLJANJE POVRŠIN Z EKOLOŠKIM POMENOM

Po evropski uredbi o neposrednih plačilih skupne kmetijske politike morajo nosilci kmetijskih gospodarstev, ki imajo več kot 15 hektarjev ornih zemljišč, zagotoviti najmanj 5 % površin z »ekološkim pomenom«. Ostali nosilci, ki nimajo 15 hektarjev ornih zemljišč, niso dolžni izvajati površin z ekološkim pomenom, a so do plačila zelene komponente vseeno upravičeni.

Kot površina z ekološkim pomenom se šteje:

- Zemljišče v prahi, kar pomeni, da na tej površini ni kmetijske proizvodnje vsaj v času od 1. januarja do 30. junija tekočega leta.
- Površine s kmetijskim rastlinami, ki vežejo dušik. Te kmetijske rastline so: lucerna, detelje, krmni bob, bob, soja, grašica, volčji bob, grahor ali krmni grah, ki morajo biti prisotne na ornem zemljišču od 7. maja do tehnološke zrelosti oziroma do 30. septembra tekočega leta. Za izračun deleža površin z ekološkim pomenom se posejan 1 m^2 rastlin, ki vežejo dušik, upošteva kot $0,7 \text{ m}^2$.
- Površine pod naknadnimi posevki ali pod travno rušo. Naknadni posevki nastanejo s setvijo mešanice vsaj dveh kmetijskih rastlin, razen tistih kmetijskih rastlin,

ki se gojijo v trajnih nasadih. Površina pod travo je izključno trava v obliki posevka med glavno kmetijsko rastlino. Setev naknadnih posevkov ali posevkov trave je treba opraviti od 1. junija do 1. septembra tekočega leta, hkrati je treba zagotoviti pokritost tal od 15. septembra tekočega leta do vsaj 16. oktobra tekočega leta. Za izračun deleža površin z ekološkim pomenom pod naknadnimi posevki ali pod travno rušo se 1 m^2 upošteva kot $0,3 \text{ m}^2$.

Nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima več kot 15 hektarjev ornih zemljišč, je lahko v nekaterih posebnih primerih tudi izvzet iz zagotavljanja površin z ekološkim pomenom, kar bo podrobneje predstavljeno v podrobnejih navodilih o izvajanju neposrednih plačil, ki jih bo pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

VLAGANJE VLOG IN PLAČILA ZA IZVAJANJE ZELENE KOMPONENTE

Vlogo za plačilo za zeleno komponento se vložijo na zbirni vlogi. To vlogo vložijo vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so vložili vlogo za osnovno plačilo, ne glede, ali dosegajo velikostne površinske prage, ki so bili navedeni v obrazložitvah praks zelene komponente.

Plačilo za kmetijske prakse iz naslova zelene komponente se nosilcu kmetijskega gospodarstva za tekoče leto izračuna tako, da se skupna vrednost plačilnih pravic, ki jih je za tekoče leto aktiviral, pomnoži z določenim odstotkom. Ta odstotek je enak za vsa kmetijska gospodarstva. Določen bo za vsako leto posebej, in sicer kot količnik med letnimi razpelo-

živimi sredstvi za zeleno komponento in skupno vrednostjo vseh plačilnih pravic, ki se aktivirajo v tekočem letu.

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE A INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA ZELENO KOMPONENTO:

Po informativnem izračunu bo dodatek za zeleno komponento znašal 42,86 % od osnovnega plačila. Če poenostavimo in predpostavimo, da v 2019 ni sprememb glede na 2015, to za kmetijo A v letu 2015 pomeni $(1.643,22 \text{ €} \times 0,4286)$ 704,28 €, za leto 2019 pa $(1.528,11 \text{ €} \times 0,4286)$ 654,95 € plačila za zeleno komponento.

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE B INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA ZELENO KOMPONENTO:

Za kmetijo B bo plačilo za zeleno komponento za leto 2015 $(620,72 \text{ €} \times 0,4286)$ 266,04 €, za leto 2019 pa $(773,36 \text{ €} \times 0,4286)$ 331,46 €.

3. PLAČILO ZA MLADE KMETE

Mladi kmet je fizična oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- kmetijsko gospodarstvo, katerega nosilec je, je upravičeno do sheme osnovnega plačila,
- je v letu 2015 prvič postala nosilec kmetijskega gospodarstva ali je postala nosilec kmetijskega gospodarstva v obdobju petih let pred prvo vložitvijo vloge za plačilo za mlade kmete,
- ni starejša od 40 let v letu prve vložitve vloge za plačilo za mlade kmete.

Do plačila za mlade kmete je lahko upravičeno tudi kmetij-

sko gospodarstvo, ki deluje kot pravna oseba, če je upravičeno do sheme osnovnega plačila in če je pri upravljanju in nadzoru kmetijskega gospodarstva vključena fizična oseba, ki je to funkcijo v smislu nosilca kmetijskega gospodarstva prevzela v letu 2015 ali v obdobju petih let pred prvo vložitvijo vloge za plačilo za mlade kmete, in ki ni starejša od 40 let v letu prve vložitve vloge za plačilo za mlade kmete.

VLAGANJE VLOG IN PLAČILA ZA MLADE KMETE

Vloga za plačilo za mlade kmete se vložijo na zbirni vlogi in znaša 25 % povprečnega nacionalnega neposrednega plačila na hektar, ki pa se določijo tako, da se skupni znesek, ki je Sloveniji na voljo za neposredna plačila za leto 2019, deli z vsemi hektarji upravičenih kmetijskih površin iz leta 2015. Predvidoma bo to znašalo okoli 75 €/ha. Gre za letno plačilo, ki se odobri posameznemu kmetu za največ pet let. To obdobje se zmanjša za število koledarskih let, ki so pretekla od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva, ko je mladi kmet postal nosilec, do prve vložitve vloge za plačilo mladim kmetom.

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE A INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA MLADE KMETE:

Nosilec kmetije A ni mladi kmet, zato ne prejme dodatka za mlade kmeta.

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE B INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA MLADE KMETE:

Dodatek za mlade kmeta bo znašal 25 % povprečnega naci-

onalnega neposrednega plačila na hektar. Po informativnem izračunu za kmetijo B, ki je za leto 2015 upravičena do osnovnega plačila z aktiviranjem osmih plačilnih pravic, bo plačilo za mladega kmeta za leto 2015 znašalo 600 € (75 € × 8). Če je mladi kmet postal nosilec kmetije leta 2010, je do tega plačila upravičen le za leto 2015.

4. PROIZVODNO VEZANE PODPORE

V okviru neposrednih plačil bo tudi v tem programskem obdobju nekaj proizvodno vezanih podpor. To pomeni, da bo lahko nosilec prejel toliko plačil, kolikor upravičenih hektarjev ali živali bo prijavil na zbirni vlogi za posamezno proizvodno vezano podporo. Za te podpore je skupno namenjenih 15 % sredstev neposrednih plačil, v preglednici 1 pa sta podrobneje prikazana odstotek in višina razpoložljivih sredstev za leto 2015 za posamezno podporo.

Pri vseh podporah na površino je minimalna skupna površina, za katero se lahko uveljavlja podpora, 0,3 hektarja, najmanjša posamezna parcela pa je 0,1 hektarja. Do podpore je upravičen vlagatelj, ki izvaja kmetijsko dejavnost in ima vsaj 1 hektar upravičenih (kmetijskih) površin.

IZBRANE PROIZVODNO VEZANE PODPORE SO:

a) Podpora za strna žita

Do podpore je upravičen nosilec, ki prideluje vsaj eno strno žito: pšenico, trdo pšenico, rž, piro, tritikalo, oves, ječmen, soržico ali mešanico strnih žit. Strna žita, za katere se uveljavlja podpora, morajo biti na površini do dopolnjene tehnološke zrelosti.

Nosilec kmetijskega gospodarstva je upravičen do podpore za strna žita le enkrat na leto na isti površini.

b) Podpora za mleko v gorskih območjih

Do podpore je upravičen nosilec kmetijskega gospodarstva, ki je v okviru OMD razvrščeno v gorsko območje (to je mogoče preveriti v javnem pregledovalniku GERK-ov; <http://rkg.gov.si/GERK/>), oddaja oz. neposredno prodaja mleko in redi vsaj eno žensko govedo.

Žensko govedo:

- mora biti označeno, registrirano ter vodeno v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo goved (velja od rojstva živali naprej),
- mora biti prisotno na zadevnem kmetijskem gospodarstvu v obdobju obvezne reje, ki traja od začetnega datuma za oddajo zbirne vloge v tekočem letu do 30. septembra tekočega leta,
- mora biti na dan 1. januarja

2015 vpisano v Centralni register govedi kot rjave, lisaste, črno-bele, red holstein, džersi, ayrshire, blaarkop rood, cika, kraška siva, pinggau ali siva tirolska pasme oziroma kot križanka izključno med temi pasmami,

- mora teliti vsaj enkrat do začetnega datuma za oddajo zbirne vloge v tekočem letu.

Vse premike živali je potrebno sporočiti v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo goved. Najvišje upravičeno število ženskih govedi na kmetijskem gospodarstvu se določi tako, da se seštevek realizirane oddaje in neposredne prodaje mleka v kvotnem letu 2014/2015 deli s povprečno mlečnostjo v višini 5.167 kg in se zaokroži navzdol na celo število. Podatki o realizirani oddaji in neposredni prodaji mleka kmetijskega gospodarstva za kvotno leto 2014/15 na dan 31. marec 2015 se prevzamejo iz evidence o mlečnih kvotah.

c) Podpora za rejo govedi

Do podpore je upravičen nosilec kmetijskega gospodarstva, ki redi bike ali vole.

Do podpore je upravičen bik ali vol, ki je:

- starejši od 9 mesecev,
- starostni pogoj iz prejšnje alineje za vloge za leto 2015 izpolnil v času od 1. januarja 2015 do 31. oktobra 2015, za vloge naslednjih let pa v času od 1. novembra predhodnega leta do 31. oktobra tekočega leta;
- na kmetijskem gospodarstvu neprekinjeno več kot 6 mesecev, kar se šteje za obdobje obvezne reje. Kadar v tem obdobju poteka paša na planini oziroma skupnem pašniku ali pa gre bik ali vol na sejem, razstavo in se premik bika ali vola sporoči v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo govedi, se ta premik šteje kot izpolnjevanje obdobja obvezne reje,
- označen, registriran in vodeno v skladu s predpisi, ki

urejajo identifikacijo in registracijo goved (velja od rojstva živali naprej).

Obdobje obvezne reje mora biti za vloge leta 2015 izpolnjeno najpozneje do 31. oktobra 2015, za vloge naslednjih let pa najpozneje do 31. oktobra tekočega leta,

Posamezen bik ali vol je upravičen do podpore za rejo govede le enkrat v življenju.

d) Podpora za zelenjadnice

Do podpore je upravičen nosilec kmetijskega gospodarstva, ki prideluje zelenjadnico ali zelenjadnice na prostem ali v zavarovanem prostoru, ki morajo biti prisotne na površini od 7. maja do vključno 30. septembra v tekočem letu.

Do podpore so upravičene: brokoli, cvetača, čebula, česen, črni koren, drobnjak, endivija, feferoni, fižol, hren, jajčevci, vrtna buče oziroma bučke, navadna buča, kitajsko zelje, kole-rabica, korenček in korenje, kumare in kumarice, motovilec, ohrovt (brstični, glavni, listnati), sladka paprika, paradižnik, pastinak, peteršilj, por, radič, rdeča pesa, redkvice, rukola, sladki krompir, solata, šalotka, špinata, novozelandska špinata, topinambur, vrtna kreša, repa, zelena (belušna, gomoljna), zelje (rdeče, belo), zimski luk, bob, čičerika, leča, blitva, sladka koruza, šparglji, artičoka, kardij, rabarbara, grah, lubenice, melone, sladki komarček in regrat.

Nosilec kmetijskega gospodarstva je upravičen do podpore za zelenjadnice le enkrat na leto na isti površini.

e) Podpora za beljakovinske rastline

Do podpore je upravičen nosilec kmetijskega gospodarstva, ki prideluje beljakovinske ra-

Preglednica 1. Razpoložljiva sredstva in informativna višina podpore za proizvodno vezane podpore

Proizvodno vezana podpora	Odstotek razpoložljivih sredstev (%)	Okvirna višina razpoložljivih sredstev za leto 2015 (€)	Višina podpore na ha oz. žival, če bo število prijavljenih ha oz. št. živali enako kot v letu 2014 (€)
Podpora za strna žita	5	6.899.350	113,69
Podpora za mleko v gorskih območjih	3,5	4.829.545	122,30
Podpora za rejo goved	3	4.139.610	50,12
Podpora za zelenjadnice	1,5	2.069.805	533,32
Podpora za beljakovinske rastline	2	2.759.740	419,80

stline. Na površini morajo biti prisotne od 7. maja do tehnološke zrelosti oziroma najkasneje do 30. septembra v tekočem letu.

Do podpore so upravičene: lucerna, detelje, krmni bob, soja, grašica, volčji bob, grahor ali krmni grah.

Nosilec kmetijskega gospodarstva je upravičen do podpore za beljakovinske rastline le enkrat na leto na isti površini.

VLAGANJE VLOG IN PLAČILA ZA PROIZVODNO VEZANE PODPORE

Vloga za proizvodno vezane podpore se vložijo na zbirni vlogi. Za vsako posamezno leto se bo višina podpore na žival ali na hektar pri vseh podporah izračunala tako, da se bodo razpoložljiva letna sredstva za posamezno podporo delila s številom ugotovljenih hektarjev ali številom ugotovljenih živali, upravičenih za posamezno podporo.

Ker se bo točna vrednost posamezne podpore za leto 2015 lahko izračunala šele po oddanih vlogah in opravljenih administrativnih kontrolah in kontrolah na kraju samem, lahko za orientacijo predstavimo le okvirne vrednosti proizvodno vezanih podpor, če bi število prijavljenih hektarjev oziroma število živali ostalo enako kot v letu 2014 (preglednica 1).

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE A INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA PROIZVODNO VEZANE PODPORE:

Na kmetiji bodo uveljavljali vlogo za 1,5 hektarja strnih žit in imeli v reji štiri bike, ki bodo izpolnjevali vse pogoje upravičenosti. Ob predpostavki višine podpore, ki je izračunana na podlagi podatkov iz leta 2014, bi kmetija A prejela 170,53 € (1,5 × 113,69 €) za pridelavo strnih žit in 200,48 € (5 × 50,12 €) za podporo za rejo goved.

NADALJEVANJE PRIMERA KMETIJE B INFORMATIVNEGA IZRAČUNA ZA PROIZVODNO VEZANE PODPORE:

Kmetija je razvrščena v gorsko območje, oddaja mleko in redi osem goved.

Glede na količino oddanega mleka in pasmo živali tri živali izpolnjujejo pogoje upravičenosti. Zato bo kmetija B prejela 366,90 € (3 × 122,30 €) podpore za mleko v gorskih območjih.

5. SHEMA ZA MALE KMETE

Po tem, ko se kmetijsko gospodarstvo odloči za vstop v shemo za male kmete, je to samostojno, poenostavljeno plačilo, ki nadomešča prej navedene she-

me, če za le-te kmetijsko gospodarstvo izpolnjuje pogoje. Shema za male kmete je bila sprva zamišljena tako, da bi mali kmetje oddali zbirno vlogo z vlogami iz prej navedenih shem le v prvem letu programskega obdobja, nato pa bi v naslednjih letih prejeli določeno vsoto neposrednih plačil brez oddaje zbirne vloge. V nadaljevanju priprave ukrepov kmetijske politike se je izkazalo, da bo malim kmetom ob odločitvi za vstop v shemo določena višina plačila za celotno programsko obdobje, kljub temu pa bodo morali vsi vsako leto oddati zbirno vlogo, kjer pa bo postopek nekoliko poenostavljen. S tem je osnovna želja po veliki poenostavitvi za male kmete dosežena le deloma, ostajajo pa posamezne »vsebinske« poenostavitve, saj so v času sodelovanja v tej shemi kmetijsko gospodarstvo izvzeta iz zahtev zelene komponente in niso deležna kontrol navzkrižne skladnosti. V shemo malega kmeta bo mogoče vstopiti le v letu 2015, izstopiti pa bo mogoče vsako leto z najavo do 1. januarja posameznega koledarskega leta.

za odločitev o vstopu v shemo malega kmeta je še dovolj. Glede na vložene zbirne vloge v letu 2015 bo morala Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja do 1. oktobra 2015 razposlati nosilcem obvestilo o

Preglednica 2. Povzetek – vsota sredstev informativnih izračunov za primere kmetij A in B

Vrsta podpore \ Leto	Kmetija A			Kmetija B		
	2014	2015	2019	2014	2015	2019
Osnovno plačilo (€)*		1.643,22	1.528,11		620,72	773,36
Dodatek za izvajanje zelene komponente (€)*		704,28	654,95		266,04	331,46
Dodatek za mlade kmete (€)*		0	0		600,00	0
Podpora za pridelavo strnih žit (€)**		170,53	170,53		0	0
Podpora za mleko v GO (€)**		0	0		366,90	366,90
Podpora za rejo govedí (€)**		200,48	200,48		0	0
Podpora za zelenjavo (€)**		0	0		0	0
Podpora za beljakovinske rastline (€)**		0	0		0	0
SKUPAJ neposredna plačila (€)	3.086,60	2.718,51	2.554,07	1.086,00	1.853,66	1.471,72

*Informativni izračun je narejen na podlagi podatkov zbirnih vlog iz leta 2014 in je le ocena plačil v letu 2015.

**Višina podpore je odvisna števila vloženih vlog v posameznem letu.

ocenjenem skupnem znesku neposrednih plačil, do katerega bo predvidoma upravičeno kmetijsko gospodarstvo. Na podlagi te informacije se bo nosilec do 15. oktobra 2015 odločil, ali bo vstopil v shemo malega kmeta. Vstop v to shemo bo prostovoljen. Višina plačila, do katerega bo upravičen nosilec v shemi za male kmete, bo znašala največ 1.050 €. Na primer, če je na podlagi zbirne vloge za leto 2015 kmetijsko gospodarstvo upravičeno do 800 € neposrednih plačil, bo prejelo vseskozi 800 €, če pa bo upravičeno do 2.000 €, pa bo prejelo le 1.050 €.

NE USTRAŠITE SE OBILICE NOVOSTI!

Glede na vsebino prispevka se vidi, da se bo izvajanje neposrednih plačil v novem

programskem obdobju močno spremenilo. Poleg tega se močno spreminjajo tudi sistem in zahteve bivšega kmetijsko okoljskega programa (KOP, po novem KOPOP – kmetijsko okoljsko podnebni program).

Ker se vseh novosti ne da spoznati in razumeti naenkrat, predlagamo, da vedneje o tem pridobivate postopoma in si tako ustvarjate novo podobo ukrepov in novih zahtev. Z branjem člankov v Zeleni deželi lahko naredite en korak, posebej pa ste povabljeni, da se udeležite katerega od izobraževanj o vsebinah ukrepov kmetijske politike, ki jih bodo organizirali na kmetijsko-gozdarskih zavodih v mesecu februarju. Kmetijski svetovalci bodo o tem obveščali na lokalno običajen način.

Prav tako ne prezrite navodil o ukre-

pih kmetijske politike, ki jih bo pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, za katere upamo, da bodo tudi natisnjena in razposlana vsakemu nosilcu na dom, saj vam bodo v nasprotnem primeru na razpolago le na internetni strani. Poleg navedenega vam bo na razpolago tudi vrsta radijskih prispevkov in člankov v lokalnih časopisih in zagotovo si boste iz vsakega zapomnili vsaj nekaj koristnega za vas. Kot vedno vam bodo na razpolago tudi kmetijski svetovalci, ki se že usposablajo, da bodo znali odgovarjati na vaša vprašanja.

Zato si tudi vi vzemite čas za lastno izobraževanje, ki v tem primeru zagotovo pomeni denar.

» DR. JERNEJ DEMŠAR

SEMENSKI KROMPIR ZA LETO 2015

Širok izbor sort semenskega krompirja

SEMENARNA Ljubljana

Naše seme - vaš uspeh!

Več o sortah na www.semenarna.si

- CELTIANE ZELO ZGODNJA SORTA
- **NOVO** ROSARA ZELO ZGODNJA SORTA
- PRINCESS ZGODNJA SORTA tudi **BIO**
- PRIMADONNA ZGODNJA SORTA
- EVEREST ZGODNJA SORTA
- **NOVO** CAMEL ZGODNJA DO SREDNJE ZGODNJA SORTA
- NATASCHA ZGODNJA DO SREDNJE ZGODNJA SORTA
- TOSCANA SREDNJE ZGODNJA SORTA
- LABADIA SREDNJE ZGODNJA SORTA
- RAMOS SREDNJE POZNA SORTA
- **NOVO** ROYATA SREDNJE POZNA SORTA
- **NOVO** MONDEO POZNA SORTA

Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska c. 242, 1000 Ljubljana, www.semenarna.si

Kaj čaka zbornico v letu 2015

KGZS bo še naprej odločno zastopala interese svojih članov, poskrbela za nemoteno delovanje organov KGZS in v okviru danih finančnih sredstev izvedla naloge javnih služb.

V letu 2015 bodo aktivnosti Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) osredotočene na krepitev delovanja in prepoznavnosti KGZS, zagotavljanje celovitih in kakovostnih storitev v okviru izvajanja nalog javnih služb in drugih storitev, ki se izvajajo v okviru zborničnega sistema, osveščanje slovenskega potrošnika o prednostih lokalno pridelane hrane, pripravo pobud za poenostavitev administrativnih postopkov in dobro sodelovanje z ostalimi nevladnimi organizacijami ter državnim zborom in državnim svetom.

DELO STROKOVNIH SLUŽB

V okviru dela kmetijske svetovalne službe (KSS) bo prioriteta izvajanje ukrepov skupne kmetijske politike (SKP). Spomladi bodo to neposredna plačila, poleti investicije, jeseni pa bodo glavne aktivnosti namenjene prenosu znanja. Na strokovnem področju bodo prioritete dela KSS rajonizacija, vzpostavitve, obnova in uporaba namakalnih sistemov, ekonomika in tehnologija priraje mleka, pridelava zelenjave, pridelava pšenice, priraje na naravovarstve-

nih območjih ter tehnološko svetovanje ob pojavih naravnih nesreč.

Na področju živinoreje želimo ohraniti doseženo raven izvajanja nalog v govedoreji ter raven in obseg strokovnih nalog v prašičereji. Poudarek bo dan tudi sofinanciranju nalog rejskih organizacij iz cene doze semena, kar je poseben izziv ohranjanja lastne selekcije.

Na področju gozdarstva bomo nadaljevali z izvajanjem PEFC certifikacije.

SOOBLIKOVANJE ZAKONODAJE

Letos se predvideva poseg v kar nekaj sistemskih zakonov s področja kmetijstva, gozdarstva, upravljanja z vodami, kjer bomo zagovarjali rešitve, ki bodo oblikovale spodbudno poslovno okolje in omogočile nove zaposlitve v panogi.

Levji delež aktivnosti KGZS bo namenjen sooblikovanju zakonodaje. Pri Zakonu o kmetijskih zemljiščih so odprta vprašanja način določitve trajno va-

rovanih kmetijskih zemljišč, sistem vzdrževanja hidromelioracijskih sistemov in nadomestna zemljišča na vodovarstvenih zemljiščih. Pri Zakonu o živinoreji je odprto vprašanje statusa priznanih rejskih organizacij. Pri poslovanju Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov je nesprejemljiva višina zakupnin za kmetijska zemljišča. V letu 2015 se bo po Zakonu o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov začela implementacija – izvajanje sheme izbrana kakovost in začetek promocije za sektor mleka, mesa in sadja. Pri Zakonu o dohodnini, Zakonu o KD in Zakonu o nepremičninah se bo KGZS zavzemala za odpravo praga za obvezni vstop v knjigovodstvo ter poskušala doseči znižanje obdavčitve neposrednih plačil za zeleno komponento;

Vsebinski poudarki dela KGZS bodo mlečne kvote, zavarovanje kmetijskih pridelkov, škoda po divjadi in zvereh, razmerja v agroživilski verigi, izvajanje javnih del in poenostavitev administrativnih postopkov.

» ZBORNIČNI URAD

PROMOCIJA KMETIJSTVA

Pomemben del aktivnosti KGZS se nanaša na odnose z javnostmi, mednarodno sodelovanje, izvajanje projektov, vodenje postopkov za kandidiranje na razpisih in izvedbo javnih naročil, aktivnosti KGZS na področju naravnih nesreč, promocijo kmetijstva in sejme.

Predstavitve delovanja KGZS širši javnosti bo potekala prek vrste dogodkov, sejmov in drugih prireditvev. Pripravili in natisnili bomo nove tiskovine, zloženske in druge publikacije in jih prek različnih dogodkov posredovali javnosti.

Še naprej ohranjamo tudi stran www.kupujmodomace.si. Spletna stran postaja središče ponudbe in povpraševanja po domačih pridelkih oziroma izdelkih.

Ohranjamo tudi spletno stran www.zarazvojpodezelja.si, ki je nastala v okviru projekta SKP – kakovost, varnost, blaginja, razvoj in na kateri na preprost ter všečen način predstavljamo namen in prednosti skupne kmetijske politike.

www.kupujmodomace.si

KUPUJMO DOMAČE!
KGZS

Spletna ponudba pridelkov in izdelkov slovenskih kmetij

Čas za letno poročilo

Bližajo se roki za oddajo poročil in obdelav FADN za leto 2014.

Vzorčne kmetije, ki ste bile izbrane za sodelovanje v reprezentativnem vzorcu FADN in ste z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2014 podpisale pogodbo o vodenju evidenc za pripravo letnega poročila po metodologiji FADN, morate do 28. februarja oddati vseh 27 izpolnjenih obrazcev na računovodski pisarni Kranj in Ptuj. Obrazci vključujejo popisna lista, ki se pripravita ob začetku in zaključku leta in jih izpolnite skupaj s svojim svetovalcem, mesečna poročila, ki zajemajo denarna poročila in poročila o pridelkih, živini in delovni sili ter seznam za gibanje pridelkov in živine.

Sodelovanje v vzorcu je prostovoljno, zato v primeru, da ne boste oddali obrazcev, ne boste kaznovani. Vendar vas opozarjamo, da boste v primeru neoddaje obrazcev tisti, ki sodelujete v vzorcu in ste hkrati tudi obvezniki FADN, imeli težave. Obvezniki ste vsi tisti, ki ste v preteklem obdobju prejeli investicijska sredstva iz naslova posameznih ukrepov Programa razvoja podeželja in ste se odločili, da boste spremljali rezultate poslovanja na podlagi metodologije FADN pet obračunskih let po izplačilu sredstev. V primeru, da do roka ne boste poslali vseh obrazcev na računovodsko pisarno Kranj ali Ptuj, ne boste opravili svoje obveznosti in boste morali sami poskrbeti za obdelave podatkov. Poskrbeti pa boste morali tudi za to, da bodo obdelave poslane do 31. marca na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ostali vzorčniki, ki niste obvezniki, pa v primeru neodaje obrazcev ne boste upravičeni do izplačila nadomestila za vodenje FADN knjigovodstva.

Obvezniki, ki ne sodelujete v vzorcu, morate oddati obdelave podatkov FADN za leto 2014 na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in hkrati posredovati informacijo o vodenju FADN preko spletnega portala e-Kmetija v spletno aplikacijo »Program razvoja podeželja – Izplačila / Poročila najkasneje do 31. marca 2015. Obvezniki lahko obdelave naredite sami

(če ste dovolj usposobljeni in imate ustrezen program za obdelave) ali pa se za obdelave dogovorite z računovodskimi pisarnami v okviru kmetijsko-gozdarskih zavodov (vsi kmetijsko-gozdarski zavodi nudijo storitve vodenja FADN v okviru svoje tržne dejavnosti) oziroma drugimi ponudniki tovrstnih storitev.

Računovodska pisarna KGZ Kranj je pristojna za kmetije, ki so na območju kmetijsko-gozdarskih zavodov Nova Gorica, Celje, Ljubljana, Novo mesto in Kranj, računovodska pisarna KGZ Ptuj pa za tiste kmetije, ki so na območju kmetijsko-gozdarskih zavodov Murska Sobota, Maribor in Ptuj.

PRAVOČASNO, DA NE BO TEŽAV

Predlagamo, da se navedenih rokov držite, da ne boste imeli težav, če boste prepozno oddali obrazce ali obdelave. Pred oddajo obrazcev preverite, ali ste vse podatke pravilno zapisali, saj kontrole, ki se delajo v okviru obdelav, običajno pokažejo napake, ki jih je potrebno pred zaključkom obdelav popraviti. Kar nekaj slabe volje, tako pri kmetih kot pri sodelavcih v računovodskih pisarnah, je pri naknadnem reševanju napačnih ali manjkajočih podatkov. Kmetije, ki vodite FADN, preverite, da bodo vaši obrazci oziroma obdelave tudi prišli na pravi naslov; v primeru vzorčnikov obrazci na računovodsko pisarno Kranj ali Ptuj, v primeru obveznikov pa obdelave na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Ob zaključku tega članka vam želimo le še to, da boste uspešno opravili svoje delo, ki se nanaša na vodenje FADN knjigovodstva. V eni od naslednjih številok Zelene dežele bomo napisali nekaj več o tem, čemu vodenje FADN knjigovodstva sploh koristi.

» DARJA PIPAN

HIBRIDI KORUZE

RGT CHAVOXX
ZELO ZGODEN HIBRID
Z ODLIČNO PREBAVLJIVOSTJO SILAŽE

RGT FIXXIF
HITER MLADOSTNI RAZVOJ – HIBRID,
PRIMEREN ZA POZNE SETVE

RGT GEOXX Novo
UNIVERZALEN HIBRID (ZRNJE,
SILAŽA, BIOMETAN)

RGT MAXXALIA
PRODUKTIVEN, ZANESLJIV,
EKONOMIČEN

RGT SIXXTUS Novo
ENOSTAVEN ZA PRIDELAVO
SUHEGA ZRNJA IN SILAŽE

RGT VOLUMIXX Novo
HITRO DO NAJVIŠJIH
PRIDELKOV SILAŽE

RGT EXXOTIKA Novo
ZA PRIDELAVO SILAŽE
V STRESNIH RAZMERAH

RGT AXSENTUS
ZGODNJA SETEV, ZGODNJA ŽETEV

RGT FISIXX
KO STRES POSTANE
NEZNANKA

RGT EXCLUSIV Novo
NAJNIŽJA VSEBOST
MIKOTOKSINOV

RGT FRIEDRIX
DO KONCA PREIZKUŠEN
IN PREVERJEN

RGT PHILEAXX
ZMOGLJIVOST BREZ MEJA

RGT SHEXXPIR
SILAŽA + BIOMETAN

RGT FERARIXX
DOKAZANA PRODUKTIVNOST
IN ZANESLJIVOST

RGT ROXXY
HIBRID ZA INTENZIVNE
ŽIVINOREJCE

RGT TEXXEL
ZA DOSEGANJE NAJVIŠJIH
PRIDELKOV ZRNJA V STRESNIH
RAZMERAH

RGT MEMOXX
HIBRID, KI SLEDI ZADNJIM
TRENDOM V PRIDELAVI KORUZE

*Več o hibridih koruze
na www.semenarna.si*

SEMENARNA
Ljubljana

Naše seme - vaš uspeh!

Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska c. 242, 1000 Ljubljana

Ne plačujte preveč davkov

Sedaj je pravi čas, da preračunate, ali bi s spremembo načina obdavčitve kmečkega gospodinjstva prihranili.

Kmečka gospodinjstva, ki vodite poslovne knjige, lahko do 31. marca 2015 spremenite način obdavčitve, če ugotavljate, da obstoječi način obdavčitve ni najbolj ugoden za celo kmečko gospodinjstvo. To spremembo lahko izvedete ob oddaji davčnega obračuna.

POENOTENJE NAČINA OBDAVČITVE

Vodenje poslovnih knjig oziroma način obdavčitve mora biti na kmečkem gospodinjstvu enotno za vse kmetijske dejavnosti. Pri tem velja tudi pomembno pravilo, da mora imeti ista fizična oseba, ki živi v kmečkem gospodinjstvu, vse dejavnosti, za katere je registrirana – kmetijske in nekmetijske, obdavčene na enak način.

Zato lahko člani kmečkega gospodinjstva ob priglasitvi svobodno izberejo način obdavčitve samo v primeru, da na kmetiji še ni registriranih kmetijskih dejavnosti in da izbrani nosilec še ni registriran za nobeno nekmetijsko dejav-

nost. V nasprotnem primeru pa je potrebno način obdavčitve osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti (v nadaljnjem tekstu OKGD) prilagoditi že obstoječim registriranim kmetijskim dejavnostim na kmetiji oziroma načinu obdavčitve izbranega nosilca, če je le-ta imel že pred priglasitvijo registrirano nekmetijsko dejavnost. Člani kmečkega gospodinjstva pa lahko v primeru, da imajo registrirano nekmetijsko dejavnost, izbirajo način obdavčitve neodvisno od načina obdavčitve kmetijskih dejavnosti.

Če v okviru kmečkega gospodinjstva že obstaja registrirana dopolnilna dejavnost na kmetiji, za katero se davčna osnova ugotavlja na izbrani način, potem načina obdavčitve kmečkega gospodinjstva za OKGD ne moremo spremeniti ob njih (obvezni ali prostovoljni) priglasitvi, ampak moramo spremembo načina obdavčitve izvesti v okviru davčnega obračuna, ki bo predložen za že obstoječo dejavnost kmečkega gospodinjstva za leto 2014 naj-

kasneje do 31. marca 2015, in sicer ne glede na to, ali že registrirano dejavnost opravlja izbrani nosilec za OKGD ali drug član kmečkega gospodinjstva. V nasprotnem primeru poenotenje vodenja poslovnih knjig za leto 2015 ne bo mogoče oziroma se bo moral način ugotavljanja davčne osnove za OKGD prilagoditi že obstoječemu načinu ugotavljanja davčne osnove za druge in dopolnilne kmetijske dejavnosti v kmečkem gospodinjstvu. Iz tega sledi, da bodo morala omenjena kmečka gospodinjstva vsaj še eno leto vztrajati v za njih morda neugodnem načinu obdavčitve.

ŽE DANES RAZMISLEK ZA LETO 2016

Kaj lahko storijo kmetije, ki imajo že registrirane dejavnosti in se bodo po vsej verjetnosti morale zaradi zahtev zakonodaje priglasiti letos do 31. oktobra 2015, da bodo lahko že v letu 2016 obdavčene na način, ki je za celo kmečko gospodinjstvo najbolj ugoden?

Tudi za ta kmečka gospodinjstva veljajo enaka pravila kot za kmečka gospodinjstva, ki so morala vstopiti v obvezno vodenje poslovnih knjig v letu 2015 in ki so že imela druge registrirane dejavnosti. Takim kmečkim gospodinjstvom svetujemo, naj že sedaj razmislijo, kakšen način obdavčitve bi bil za njih najprimernejši, če bodo morala tudi za OKGD ugotoviti dohodek na podlagi dejanskih prihodkov (ne več pavšalno) in torej izbrati vodenje poslovnih knjig (dejanski odhodki) ali evidenc (normirani odhodki). Tej ugotovitvi naj ob oddaji davčnega obračuna do 31. marca 2015 podredijo način obdavčitve že registriranih dejavnosti, če ne želijo, da bi bil bodoči nosilec za OKGD hkrati tudi nosilec dopolnilnih dejavnosti ali pa če je na kmetiji član, ki že ima registriran s. p. oziroma d. o. o. in če je ta oseba hkrati tudi nosilec ene od kmetijskih dejavnosti (osnovne, dopolnilne ali druge).

» BARBARA TRUNKELJ

KAM PO NASVET?

Izračun najugodnejšega načina obdavčitve zaupajte računovodskim in kmetijskim strokovnjakom, ki delujejo v okviru KGZS.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Gospodinjška ul. 6, 1000 Ljubljana

Barbara Trunkelj

Telefon: 01 513 66 44

barbara.trunkelj@kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana
Gospodinjška ul. 6, 1000 Ljubljana

Vesna Velikonja

Telefon: 01 513 07 28

vesna.velikonja@lj.kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

Zorko Kaltnekar

Telefon: 05 33 51 203

zorko.kaltnekar@go.kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Celje
Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje

Anka Luskar

Telefon: 03 425 55 17

anka.luskar@ce.kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Maribor
Vinarska 14, 2000 Maribor

Anita Kovačič Kogal

Telefon: 02 228 49 21

anita.kogal@kmetijski-zavod.si

Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto
Šmihelska 14, 8000 Novo mesto

Mateja Zajc

Telefon: 07 373 05 80

mzajc@gov.si

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj
Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj

Darja Šenk

Telefon: 04 280 46 23

darja.senk@kr.kgzs.si

Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota
Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota

Andreja Horvat

Telefon: 02 539 14 44

tjasa.vercic@gov.si

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj
Ormoška 28, 2250 Ptuj

Stanislav Leskovar

Telefon: 02 749 36 09

stanislav.leskovar@kgz-ptuj.si

V računovodskih pisarnah kmetijsko-gozdarskih zavodov KGZS se lahko naučite določena računovodska opravila izvesti sami in se prek spletnega programa Gospodar aktivno vključiti v vodenje lastnega računovodstva. S programom Gospodar lahko tudi izdajate e-račune.

Spodbude in ukrepi za območja Natura 2000

PUN2000 – Spoznali smo avstrijske izkušnje z zavarovanimi območji.

V Apačah in v Borovljah (Ferlach) sta lani jeseni v okviru projekta LIFE+ »Program upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2014–2020« bili izvedeni dve delavnici na temo čezmejnega sodelovanja na obmejnih območjih Natura 2000 z Avstrijo. Sodelovali so predstavniki Slovenije in avstrijskih dežel Štajerske in Koroške.

Na obeh dogodkih so s slovenske strani sodelovali predstavniki vodilnega partnerja projekta PUN2000 in organizatorja (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) ter predstavniki partnerskih organizacij na projektu PUN2000 (ZRSVN, IZVRS, ZZRS, KGZS in ZGS). Iz Avstrije so se dogodku v Apačah udeležili predstavniki deželne vlade Štajerske, predstavnik avstrijskega ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vode, skrbnik Natura 2000 območja »Steirische Grenzmark« ter predstavnik nevladne organizacije WWF Austria. V Borovljah pa so sodelovali predstavniki deželne vlade avstrijske Koroške ter predstavniki okoljskih NVO: Umwelt Büro GmbH, Inštituta ECO in Archi Noah.

IZMENJAVA IZKUŠENJ

Na delavnicah so si udeleženci izmenjali izkušnje z upravljanjem območij Natura 2000. Vodja projekta A. Bibič z Ministrstva za okolje in prostor je predstavil osnutek Programa upravljanja z območji Natura

2000 v Sloveniji (2014–2020). Partnerji projekta so podrobneje predstavili upravljanje območij Natura 2000 v Sloveniji z vidika različnih sektorjev (gozdarstvo in lovstvo, kmetijstvo, ribištvo in vodarstvo). Poudarek je bil v enem primeru dan zavarovanemu območju ob reki Muri in v drugem primeru rabi in ohranjanju pašnikov in gorskih habitatov. Predstavljen je bil postopek določanja referenčnih vrednosti za Natura vrste in habitatne tipe ter cilji in ukrepi, ki so bili določeni za Natura 2000 območja.

V sektorju kmetijstva so bili predstavljeni predlogi ukrepov novega Programa razvoja podeželja, namenjeni gospodarjenju z naravovarstveno pomembnimi travnišči in ukrepi za ohranjanje kmetijske krajine. Prva skupina obravnava časovne omejitve za košnjo ali pašo, zmanjšano ali omejeno uporabo organskih gnojil, prepeved uporabe mineralnih gnojil in apnenja ter predpisan način košnje. Ukrepi za ohranjanje krajine pa so ohranjanje mejic, travniških sadovnjakov in travinja na občutljivih območjih. Ohranjena sta tudi ukrepa, povezana s košnjo grbinastih in strmih travnikov. Predstavljen je bil pomen aktivnosti KGZS in sodelavcev Javne službe kmetijskega svetovanja pri uvajanju, promociji in izvedbi ukrepov ter motiviranju kmetov za ukrepe za ugodno stanje območij Natura 2000.

Udeleženci iz Avstrije so

Avstrijska visokogorska planšarija na območju Natura 2000

predstavili svoje delo ter rezultate izvedenih ukrepov na avstrijskem Štajerskem in Koroškem. Prikazali so projekte za izboljšanje stanja obrečnih habitatov, ki so jih izvedli na avstrijski strani reke Mure in na reki Dravi. Tako so že preoblikovali obalni pas, odprli pretok vode skozi mrtvice in omogočili drugačno dinamiko nalaganja napoln in proda. Predstavniki nevladnih organizacij so predstavili projekte s področja kmetijstva (ohranjanje visokogorskih pašnikov, umikanje paše z zamočvirjenih travnišč, časovna omejitve paše na območju gnezdišč modre taščice in spodbujanje košnje strmih travnikov). Predstavljeno je bilo tudi reševanje naravovarstvenih problemov v gozdarstvu z ukrepi za izboljšanje stanja gozdnih habitatov, kot so izločitev nekaterih gozdov iz gospodarjenja, habitatna drevesa, časovne omeji-

tve pri gospodarjenju z gozdom v okolici gnezdišč, spodbujanje gospodarsko manj pomembnih in manjšinskih lesnatih vrst ter puščanje večjega deleža odmrle lesne mase v gozdnih sestojih.

PODOBNOСТИ IN RAZLIKE

Delavnici sta pokazali, da obstajajo podobnosti in razlike pri zasnovi varovanja območij Natura 2000 na obeh straneh meje. Razlike je priporočljivo uskladiti, saj se tudi postavljena merila oziroma zahteve za varovanje ponekod precej razhajajo. Delavnici sta omogočili vzpostavitev stikov med strokovnjaki, povezanimi z upravljanjem zavarovanih območij v obeh državah.

» DR. JANKO RODE,
» MAG. ALEŠ TOLAR

Aktualno o agrarnih skupnostih

Delovna skupina za Zakon o agrarnih skupnostih, v kateri sodeluje tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, zaključuje s pripravo predloga predpisa. Sredi februarja je načrtovano medresorsko usklajevanje predloga zakona, zato na KGZS pripravljamo še zadnje pripombe.

Zakon o agrarnih skupnostih (ZAS), ki bo celostno urejal delovanje agrarnih skupnosti, želi članom agrarnih skupnosti omogočiti lažje skupno gospodarjenje z zemljišči v solastnini ali skupni lastnini (nižji delež soglasja za sprejemanje odločitev v agrarni skupnosti). Dosedanje pripombe KGZS, ki so bile oblikovane v strokovnih odborih in potrjene na organih KGZS, so bile v veliki meri upoštevane. Agrarnim skupnostim bo po predlogu zakona omogočeno opravljanje dopolnilnih dejavnosti (kar predstavlja

rešitev zlasti za aktivnosti na planinah), agrarna skupnost pa bo lahko plačnik davkov. Premoženje, ki ga je ob ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti v last prejela občina, se bo ponudilo v brezplačno uporabo agrarni skupnosti, lahko pa bo občina svoj del solastnine ali skupne lastnine brezplačno prenesla na člane agrarne skupnosti. Posebej bo urejeno tudi dedovanja premoženja, ki je v solastnini ali skupni lastnini članov agrarne skupnosti, in sicer se bo delež v agrarni skupnosti z oporoko ali zakonitim

dedovanjem praviloma prenesel le na eno osebo.

CENITEV NEPREMIČNIN AGRARNIH SKUPNOSTI

Nepremičnine, ki so v solasti ali skupni lasti članov agrarnih skupnosti, se vrednotijo predvsem zaradi plačila davka na dediščino in darila ali ugotavljanja višine nujnega deleža. V začetku leta je KGZS skupaj z Združenjem predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije organizirala srečanje predstavnikov organizacij, ki združujejo cenilce za kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča

in stavbna zemljišča. Udeleženci srečanja so se strinjali, da morajo cenilci ugotavljati poštno tržno vrednost premoženja. Ob tem morajo strokovnjaki za cenitve upoštevati zlasti omejitve gospodarjenja s premoženjem zaradi dejstva solastnine ali skupne lastnine, pravila agrarne skupnosti o koriščenju skupnega premoženja, obvezno delo v agrarni skupnosti ter druge posebnosti agrarnih skupnosti. Sklepi srečanja so bili posredovani delovni skupini za pripravo ZAS.

» GAŠPER CERAR

Urejati, ne prepovedovati

Z ustrežno pravno ureditvijo, ki bo upoštevala lastnikovo voljo, se lahko tudi Slovenija uvrsti na zemljevid gorskim kolesarjem prijaznih dežel.

V alpskih deželah so že pred časom prepoznali izredne pozitivne vidike razvoja gorskega kolesarjenja, zlasti pa pozitiven vpliv na gospodarski razvoj in turizem.

TRENTNA UREDITEV GORSKEGA KOLESARJENJA

V začetku julija 2014 so pričele veljati spremembe Zakona o ohranjanju narave: po novem je v naravnem okolju dovoljena vožnja s kolesi po utrjenih poteh (to so uhojene in zvožene poti), če temu ne nasprotuje lastnik ali upravljavec poti. Kljub temu je še vedno potrebno upoštevati omejitve Zakona o gozdovih za vožnjo po gozdnih vlakih, Zakona o planinskih poteh

za vožnjo po planinskih poteh ter ostale predpise, ki omejujejo gorsko kolesarjenje v naravnem okolju.

MOŽNOSTI ZA SPREMEMBO PREDPISOV

Že poleti 2014, po spremembi Zakona o ohranjanju narave, se je oblikovala neformalna delovna skupina predstavnikov lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč ter (gorskih) kolesarjev, katere namen je najprej poiskati kompromisne rešitve za uporabo naravnega okolja med vsemi vključenimi deležniki, skupne točke pa nato prelistati v predpise. Delovna skupina se je srečala že večkrat, nazadnje v začetku februarja, soglasja pa

so bila dosežena na naslednjih področjih:

Splošno načelo kolesarjenja – po vzoru Zakona o ohranjanju narave bi bilo potrebno urediti še druge predpise, ki se navezujejo na gorsko kolesarjenje (zlasti Zakon o gozdovih in Zakon o planinskih poteh) v smislu »kolesarjenje po utrjenih poteh v naravnem prostoru je dovoljeno, če lastnik temu ne nasprotuje«. S tem bo lastnik zemljišča dobil možnost aktivno sodelovati pri določanju območij, ki so primerna za kolesarjenje.

Odškodninska odgovornost – lastnika zemljišča je potrebno razbremeniti odgovornosti za dejavnosti obiskovalcev na njegovih

nepremičninah. Če lastnik omogoča neškodljivo gibanje oseb po (zasebnih) zemljiščih, mora takšna aktivnost potekati na lastno odgovornost kolesarjev, pohodnikov in drugih oseb.

ODŠKODNINA – UPORABNINA?

Vzpostaviti je potrebno primeren odnos med uporabnikom in lastnikom zemljišča – priznanje lastniških upravičenj, upoštevanje izražene prepovedi vožnje, kjer to lastnik prepove, sodelovanje pri vzpostavitvi, še bolj pa pri vzdrževanju poti. Predvsem za linijske poti bi bilo smiselno določiti upravljavca poti (društva, posameznika), na katerega se lahko lastnik zemljišča obrne, ko je tre-

ba dogovoriti vzdrževanje poti, obnovo od narave ali uporabe poškodovane poti. V drugi fazi, ko bi se vzpostavila gorsko kolesarska infrastruktura, bi lahko začeli z razmišljanjem o odškodninah

ali rentah za lastnike zemljišč iz različnih virov.

ZA DRUGAČEN ODNOS

Pogovori o ureditvi gorskega kolesarjenja v Sloveniji, s kate-

rim se rešuje predvsem konflikt med različnimi družbenimi skupinami, manj pa konflikt z vidika varstva narave in okolja, bodo tudi s sodelovanjem KGZS tekli naprej. V imenu lastnikov

zemljišč si bomo prizadevali najprej za vzpostavitev (do sedaj marsikje odsotnega) odnosa med lastniki in uporabniki prostora in ureditev le-tega.

»GAŠPER ČERAR

Genomska selekcija pri rjavi pasmi

Priznana rejska organizacija za rjavo pasmo v Sloveniji je že štiri leta članica Intergenomics projekta, ki združuje vse svetovno pomembne rejske organizacije za rjavo pasmo, ki izvajajo lastno selekcijsko delo, ter skrbi za selekcijski napredek pasme.

Tudi slovenski rejci rjave pasme imate v zadnjih dveh letih možnost izbirati bike iz domače selekcije na podlagi podatkov o genetskih vrednostih, pridobljenih po klasičnem načinu testiranja, to je po sistemu meritiv fenotipskih vrednosti – to je direktnem ugotavljanju proizvodnih parametrov hčera in sinov in obračunu PV po tako imenovanem modelu »živali«. Lahko pa izbirate bike za osemenje plemenic, ki so testirani po novi metodi in jo imenujemo genomska selekcija.

Genomsko testirane živali rjave pasme se preko Intergenomics projekta neposredno primerjajo z vsemi živalmi rjave pasme na svetu, ki imajo ta test. Gre za velik napredek in primerjavo slovenske genetike sivo rjave pasme. Genomska selekcija nam omogoča hitrejšo pot do zelenega cilja v govedoreji. Poleg moških živali, ki jih uporabljamo za osemenje ali naravni pripust in imajo genomski test ter obračunano genomsko plemensko vrednost (PV), je velika priložnost genomsko testirati tudi ženske živali iz Slovenije.

Smiselno je genomsko testirati mlade plemenske telice, ki jih nameravamo vzrejati kot plemenski material za na-

Le kateri je boljši?

daljnjo prirejo. Poleg genomskih PV, ki jih dobimo na podlagi genomskih analiz, je mogoče vzporedno z genomskim testiranjem preveriti genetski zapis posamezne živali tudi za druge gospodarsko pomembne lastnosti, ki so lahko odločilni faktor za vzrejo plemenskih živali. Gre predvsem za vsebnost visoko kakovostnih beljakovin kapa in beta kazeina. Vzporedno se opravi tudi testiranje na prisotnost t. i. letalnih genetskih napak, ki lahko neposredno vplivajo na preživetveno sposobnost posamezne živali ali pa nastopajo kot nosilci dednih napak.

Ker je čas denar, lahko zaključimo, da pri genomskih analizah **z enim vzorcem in**

analizo pridobimo veliko informacij v zelo kratkem času, kar ima velik ekonomski uč-

nek. Še posebno so to zelo dragoceni podatki za rejce, ki predelujete oziroma prodajate mleko in mlečne izdelke sivo rjavih krav neposredno na domu ali tržnicah. Iz do sedaj testiranih živali iz Slovenije na kapa in beta kazein ugotavljamo, da je preko 60 odstotkov živali, ki imajo BB kapa kazein ter A2A2 beta kazein. BB kapa kazein ima velik vpliv pri sirjenju mleka in prinaša do 15 odstotkov boljši izplen sira ter skrajšuje čas koagulacije celo do 25 odstotkov in povečuje čvrstost koaguluma. A2A2 ima ugoden vpliv pri prehrani ljudi.

»MATIC RIGLER

Odpeljan les še ni poplačan

V pretekli številki Zelene dežele smo že objavili informacije o dogajanju z odkupom lesa, ki ga je opravilo avstrijsko podjetje: hlodovina je bila v pomladnih mesecih lanskega leta odbrana in odpeljana v tujino, vendar do plačila oddanih bukev, smrek, jelk, borov in macesnov ni prišlo.

Žaga Travnekar je pred dnevi uredila poslovna razmerja z ostalimi odkupovalci lesa, zato so lahko poplačali tiste prodajalce borovih hlodov, ki so les ali vsaj del lesa (sicer nevede) prodajali prek njihove žage. Ostale odkupovalce lesa (Kohlweg, Travar, Čebulj) smo iz KGZS večkrat spomnili na dogovor, ki so ga s prodajalci lesa sklenili v novembru na srečanju na KGZS, do plačil pa še vedno ni prišlo. Na KGZS pričakujemo izpolnitev dogovorov, drugače pa so prodajalcem za pridobitev plačila za les na voljo še sodni postopki. (GC)

Na cesto pravilno označeni

Označevanje kmetijskih in gozdarskih vozil na cesti po novih predpisih

S prvim januarjem 2015 so postale obvezne označevalne table za počasna vozila.

Lanskega maja je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen Pravilnik o delih in opremi vozil (Uradni list RS, št. 44/13 in 36/14). Začel je veljati 1. oktobra 2013, vendar ne v celoti. Določbe glede obvezne opreme traktorjev, traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov (podložne zagozde) in glede označevanja počasnih vozil so se začele uporabljati 1. januarja 2015, določbe glede varnostnih elementov traktorjev, glede označevanja širših traktorjev in delovnih strojev in glede opremljenosti traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov z zavorami pa se bodo začele uporabljati šele 1. januarja 2016.

OZNAČEVANJE POČASNIH VOZIL

Označevanje počasnih vozil določa 25. člen obravnavanega pravilnika, ki pravi, da morajo imeti vsa vozila (razen enoslednih vozil), katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, kot tudi njihova priklopna vozila, na zadnji strani tablo za označevanje počasnih vozil, ki mora biti homologirana v skladu s Pravilnikom UN/ECE R 69. Pravilnik prav tako pravi, da pri skupini vozil velja zahteva iz prejšnjega odstavka samo za zadnje vozilo v skupini. Tabla za označevanje počasnih vozil ima po pravilniku UN/ECE R 69 določene tako mere, obliko, barvo kot tudi odsevnost. Poenostavljeno po-

vedano ima obliko enakokraničnega trikotnika s priskanimi vogali, notranja površina je rdeče fluorescentne barve, zunanji pasovi pa so rdeče barve in odsevni. Navedene table so v prvi vrsti namenjene preprečevanju naletov od zadaj oziroma temu, da vozniki, ki vozijo za počasnimi vozili, pravočasno opazijo, da je pred njimi počasno vozilo, in ustrezno prilagodijo hitrost vožnje ter vozilo na primernem mestu prehitijo.

Za traktorje to tudi pomeni, da bo nameščena tabla za počasna vozila eden od pogojev za uspešno opravljen tehnični pregled pri podaljšanju registracije v letu 2015.

OZNAČEVANJE ŠIROKIH VOZIL IN VOZIL S ŠTRLEČIMI DELI

Pravilnik prinaša tudi določbe o označevanju širših traktorjev in delovnih strojev kakor tudi označevanje traktorjev in traktorskih priključkov ter delovnih strojev z deli, ki so lahko nevarni za druge udeležence. Tretji odstavek 27. člena pravilnika pravi, da morajo imeti izpostavljeni deli traktorja in traktorskih priključkov ter delovnih strojev, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in so nameščeni na višini največ do 2 m nad cestiščem (npr. rezila, konice, žbice, robovi), med vožnjo po cesti nameščene varovalne naprave, ki morajo biti označene v skladu z 28. členom tega pravilnika. Navedeni 28. člen pravilnika pa pravi, da morajo imeti kmetijski in gozdarski traktorji ter njihovi priklopniki ali traktorski priključ-

Traktor s traktorskim priključkom s širino več kot 2,55 m. Traktorski priključek mora biti spredaj in zadaj označen z ustreznimi označevalnimi tablam ali nalepkami.

ki in delovni stroji s širino več kot 2,55 m v cestnem prometu na skrajnih točkah svoje širine spredaj in zadaj prečno nameščene opozorilne table po standardu SIST EN 12899-1, RA 2,

CR 2. Table morajo biti veličnosti najmanj 400 mm x 400 mm, na njih pa se morajo izmenjavati 100 mm široki odsevni beli in rdeči pasovi, ki potekajo pod kotom 45°. Če konstrukcija vo-

KGZS – Zavod Nova Gorica, Izpostava Sežana organizira v soboto, 21. februarja ob 10. uri v Zadržnem domu Štorje predavanje Kmetijska in gozdarska vozila na cesti.

Predaval bo mag. Marjan Dolenšek, specialist za kmetijsko tehniko pri KGZS – Zavodu Ljubljana.

Po predavanju bo predstavitev kmetijske mehanizacije IMPODAN.

zila to omogoča, so lahko namesto tabel nalepljene nalepke z enakimi lastnostmi kot opozorilne table. Ne glede na navedene določbe so v primeru, če konstrukcija vozila ne omogoča namestitve označevalnih tabel predpisane velikosti, lahko nameščene označevalne table ali označevalne nalepke enakih lastnosti z najmanjšo površino 600 cm² in najmanjšo stranico 120 mm. Z navedenimi označevalnimi tablam ali nalepkami so lahko označeni tudi zunanji robovi traktorskih priključkov, ki niso širši od 2,55 m, vendar imajo do višine 2,0 m nameščene sestavne dele, ki so lahko nevarni za druge udeležence v prometu in niso dobro vidni (npr. rezila, konice, žbice, robovi). Za te primere, ko širina vozila ni širša od 2,55 m, a ima

Kmetijski traktor z največjo konstrukcijsko omejeno hitrostjo, ki ne presega 40 km/h in ustrezno nameščeno tablo za počasna vozila, ki je obvezna od 1.1.2015. Pravilnik zahteva, da je v skupini vozil obvezno nameščena ta tabla na zadnjem vozilu, lahko pa je tudi na vseh.

nameščene dele, ki bi bili lahko nevarni za druge udeležence, namestitev opozorilnih tabel torej določa že navedeni tretji odstavek 27. člena pravilnika.

Označevalne table za vozila, širša od 2,55 m, so obvezne že sedaj, saj jih je zahteval tudi prejšnji pravilnik o merah in masah vozil, označevanje nevarnih delov vozil, ki ne presegajo širine 2,55 m, pa bodo table obvezne od 1. januarja 2016.

» **MAG. MARJAN DOLENŠEK,**
KGZS – Zavod Ljubljana,
» **DR. ROBERT JERONČIČ,**
Ministrstvo za infrastrukturo

“Imam vinograd s 100.000 trtami. Obdelujemo ga že tri generacije, več kot 100 let.”

Dušan Kristančič,
vinogradnik, Medana

15 %
popust za mlade prevzemnike kmetij

f

@

Zavarovalnica Triglav

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Razpis tekmovanj Mladi in kmetijstvo 2015

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) in Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM) organizirata tekmovanja Mladi in kmetijstvo. Na tekmovanjih sodelujejo tričlanske ekipe mladih s podeželja, ki se prijavijo na izpostavi javne službe kmetijskega svetovanja ali pri lokalnem Društvu podeželske mladine. Tekmovalci morajo biti člani društva, ki je včlanjeno v Zvezo slovenske podeželske mladine (ZSPM).

Občinska in regijska tekmovanja se izvedejo do 30. marca 2015. Tekmovanja se izvedejo, če se prijavita vsaj dve ekipi. Prvouvrščena ekipa se uvrsti na tekmovanje višje stopnje. Obvezna so regijska tekmovanja, samo zmagovalci teh lahko sodelujejo na državnem tekmovanju. Regijska tekmovanja se organizirajo za naslednja območja: **Primorsko, Gorenjsko, Dolenjsko, Bela krajina, Posavsko, Ljubljansko z Zasavjem, Celjsko, Koroško, Podravsko ter Pomursko.**

Državno tekmovanje Mladi in kmetijstvo bo 11. aprila 2014 na Gradu Komenda pri Polzeli. Na državnem tekmovanju sodelujejo ekipe zmagovalke na regijskih tekmovanjih v enaki sestavi. Brez predhodnega izbora tekmuje tudi ekipa lanskoletnega državnega tekmovanja, ki si je v letu 2014 pridobila čast izvedbe prireditve državnega tekmovanja za leto 2015 (DPM Spodnja Savinjska dolina).

Pravila in razpise tekmovanj na lokalni in regionalni ravni pripravi organizatorja: lokalno društvo podeželske mladine in javna služba kmetijskega svetovanja. Strokovno komisijo na tekmovanjih sestavljajo organizatorji in strokovnjaki.

Pravilnik državnega tekmovanja je dostopen na spletnih straneh Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije: www.kgzs.si in Zveze slovenske podeželske mladine: www.zveza-zspm.si.

LITERATURA ZA LETOŠNJA TEKMOVANJA

JAGODIČJE:

- Jagodičje, gojenje in uporaba, Darinka Koron, ČZD Kmečki Glas, Ljubljana 2011. Ni potrebno od strani 33 do strani 47 in od strani 113 dalje.
- Osnove pridelave črnoplodne aronje, Tehnološki list, Kmetijski inštitut Slovenije.

POLŽI:

- Polž in polžereja, Timi Ećimović, ČZP Kmečki glas, Ljubljana 1992.
- Reja polžev po sistemu sledenja naravnega biološkega cikla, Matej Fišer, Tandem MKTG, Sv. Jurij ob Ščavnici, 2007.

OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI:

- Travniki s sadovnjaki, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, 2010.
- Ohranjanje steljnikov, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, 2009.
- Ohranjanje habitatov vlažnih travnikov na območju Natura 2000, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, 2009.
- Ohranjanje ekstenzivnih kraških pašnikov, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, 2010.
- Ohranjanje traviščnih habitatov metuljev, Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana, 2009.

DODATNA LITERATURA

- Še ena knjiga o drogah, Mina Paš..., Združenje DrogArt, Ljubljana, 2013.

Predpisana literatura je tekmovalcem na voljo na kmetijsko gozdarskih zavodih, izpostavah kmetijske svetovalne službe in v elektronski obliki.

ZSPM in KGZS vabita, da se mladi prijavite in pomagati oblikovati pestre in zanimive prireditve po vsej Sloveniji.

» ANDREJA KRT STOPAR

Ste pridelovalec ali predelovalec pristne domače hrane?

Želite povečati svoj dohodek na kmetiji?

Ste naveličani plačevanja prevelikih provizij posrednikom?

NPK kot pot do izobrazbe

Možnost pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) tudi v spomladanskih mesecih 2015

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo že začeli z zbiranjem osebnih zbirnih map za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Preverjanja in potrjevanja se bodo izvajala predvidoma konec februarja oziroma v marcu, odvisno od zanimanja in prijave. Kandidati, ki želijo pridobiti certifikat, naj osebno zbirno mapo pošljejo na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je registrirana za izvajanje postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij za naslednje poklicne kvalifikacije:

- predelovalec/ka mleka na tradicionalen način,

- predelovalec/ka mesa na tradicionalen način,
- predelovalec/ka sadja na tradicionalen način,
- izdelovalec/ka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način,
- vinogradnik/ca,
- poljedelec/ka,
- sadjar/ka,
- zelenjadar/ica in
- živinorejec/ka.

Kandidati, ki pridobijo poklicno kvalifikacijo, dokažejo, da so usposobljeni za opravljanje določenega poklica.

Vse mlade, ki že razmišljate, da bi v prihodnje kandidirali na **Ukrep pomoč mladim prevzemnikom kmetij**, ki je predviden tudi v novem Programu razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, seznanjamo, da bo pridobljena izobrazba eden od **vstopnih pogojev pri novih razpisih za ta ukrep**. Zato vabimo vse zainteresirane, da se za pridobitev certifikata odločite čim prej.

Nacionalna poklicna kvalifikacija je način, ki ovrednoti vsa vaša neformalna pridobljena znanja in pridobitev certifikata za kmetijske in s kmetijstvom povezane poklicne kvalifikacije vam omogoča izkazovanje zadostne poklicne usposobljenosti, ki je zahtevana v navedenem ukrepu.

Vsem kandidatom, ki so zainteresirani za pridobitev NPK, svetujemo, da se za vse informacije in svetovanje v zvezi z izvajanjem postopkov preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij čim prej dogovorite z usposobljenimi svetovalci na KGZS kmetijsko-gozdarskih zavodih na svojem območju, kjer vam bodo svetovali in pomagali pri pripravi vloge oziroma zbirne mape. Za vse dodatne informacije in pojasnila se lahko obrnete na kmetijske svetovalce na vašem območju, območne kmetijsko-gozdarske zavode in tudi na zbornični urad Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Kontaktni podatki svetovalcev za NPK so objavljeni tudi na spletni strani KGZS.

» **MARINKA KOROŠEC**

Mladi prevzemniki kmetij, ki ste že uspešno kandidirali na ukrepu 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij, pridobili sredstva s tega naslova in še nimate ustrezne izobrazbe, morate v 36 mesecih od datuma odločbe poslati na Agencijo overovljeno kopijo pridobljenega certifikata NPK, ki se mora glasiti na vaše ime. Da ne boste imeli težav s pravočasnim dokazovanjem ustrezne izobrazbe, ki je eden od pogojev za pridobitev sredstev, svetujemo, da ustrezen NPK pridobite čim prej.

» **MARINKA KOROŠEC**

KONTAKTI NA OBMOČNIH KMETIJSKO-GOZDARSKIH ZAVODIH:

- KGZS – KGZ Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, tel.: 02 539 14 10;
- KGZS – KGZ Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj, tel.: 02 749 36 10;
- KGZS – KGZ Maribor, Vinarska ulica 14, 2000 Maribor, tel.: 02 228 49 46;
- KGZS – KGZ Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje, tel.: 03 42 55 500;
- KGZS – KGZ Kranj, Cesta Iva Slavca 1, 4000 Kranj, tel.: 04 280 46 00;
- KGZS – KGZ Ljubljana, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01 513 07 00;
- KGZS – KGZ Novo mesto, Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto, tel.: 07 373 05 70;
- KGZS – KGZ Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica, tel.: 05 335 12 00,
- Zbornični urad KGZS, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana tel.: 01 513 66 00.

Pridružite se nam in predstavite svojo ponudbo na spletni strani

<http://www.kupujmodomace.si>

Objave vaših ponudb so brezplačne!

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE, z.o.o.

POSVET ZADRUŽNIKOV V PORTOROŽU

Vabilo na 42. letni posvet zadružnikov

Portorož, 10. in 11. marec 2015

Letos bo 10. in 11. marca 2015 v Portorožu potekal že dvainštirideseti letni posvet zadružnikov, ki ga pripravlja Zadružna zveza Slovenije. S posvetom želimo opozoriti na pomen zadružništva za razvoj slovenskega kmetijstva in podeželja, na implementacijo skupne kmetijske politike do leta 2020 in novega programa razvoja podeželja, predstaviti aktualna dogajanja v kmetijstvu in smernice za prihodnji razvoj. Posvet bo predstavil tudi novosti na področju evropske kohezijske politike za obdobje 2015–2020, ki bodo posegale tudi na področje lokalnega razvoja, podeželja in zadružništva. Poseben poudarek namenjamo spremembam in dogajanjem na kmetijskih trgih v Evropi in svetu ter lokalni pridelavi hrane in njeni dostopnosti na trgovskih policah. Natančen program posveta in podrobnosti o prijavi bodo objavljene na spletni strani www.zzs.si. Vljudno vabljeni.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Nagradna akcija**»S kmetije za vas«****Kmečki glas**

Že dvajseto leto zapored vas vabimo k sodelovanju v nagradni akciji, ki jo organizirata Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in ČZD Kmečki glas.

Kdo lahko sodeluje?

Sodelujejo lahko kmetije, ki se ukvarjajo s pridelavo, predelavo in trženjem kmetijskih ali gozdnih pridelkov ter izdelkov v okviru kratkih verig preskrbe s hrano. Prijavijo se lahko tudi kmetije, ki so v preteklosti v akciji že sodelovale in so pomembno izboljšale svojo ponudbo in način prodaje.

Kratke verige preskrbe s hrano:

- Krepijo vez med kmeti in potrošniki.
- Izboljšujejo lokalno preskrbo.
- Zagotavljajo višjo prehransko vrednost in varnost živil.
- Zmanjšujejo onesnaženost okolja in odvisnost od globalnega trga.

Kaj ocenjujemo?

Pomembni so predvsem izvirnost, dovršenost, način promocije in uspešnost prodaje.

Kako poteka ocenjevanje?

Vse, ki se boste prijavi, bo po predhodnem dogovoru obiskala štiričlanska strokovna komisija.

Zaključek akcije na AGRI

Kmetije bomo predstavili na kmetijsko-živilskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, kjer

bomo objavili rezultate akcije in najuspešnejšim kmetijam podelili nagrade. Izbrane kmetije bodo predstavljene v Kmečkem glasu in Zeleni deželi.

Kako in do kdaj se prijavite?

Do 15. marca 2015 pošljite izpolnjeno prijavnico skupaj z

opisom pridelka oziroma izdelka in načina prodaje ter kopijo registriranih dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, na naslov: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjska ul. 6, 1000 Ljubljana, s pripisom: »S kmetije za Vas 2015«. Zaželeni so tudi fotografije kmetije in izdelkov ter promocijsko gradivo.

Prijavnica

Prijavljam se na nagradno akcijo »S kmetije za Vas 2015«

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____ Mobilni telefon: _____

Neposredno tržimo naslednje pridelke oz. izdelke: _____

Prilagam (obkrožite ustrezno):

- opis izdelka in načina prodaje
- fotografije izdelka in prodajnega prostora
- kopijo registracije dopolnilnih dejavnosti
- promocijsko gradivo

• drugo: _____

Podpis: _____

Sodelujte na dogodkih Podeželje v mestu 2015

Pred nami je velikonočni čas in z njim povezan pričetek prireditvev Podeželje v mestu 2015.

Tudi v letu 2015 ste vabljeni, da se nam pridružite. Sodelujte lahko s prodajo svojih pridelkov in izdelkov ter s soustvarjanjem kulturnega in kulinaričnega programa. Skupaj bomo pletli nova poznanstva, skrbeli za prijetno vzdušje in zadovoljne obiskovalce.

Ne odlašajte s PISNIMI prijavami na razpisane dogodke. Število prodajnih stojnic je omejeno. Termini prireditvev so objavljeni na spletni strani www.kgzs.si, razpis za prve štiri pa v tokratni Zelena dežela.

KGZS Zavod Ptuj, Mestna občina Ptuj, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju z ostalimi kmetijsko-gozdarskimi zavodi in ob podpori Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS prirejajo 26. državno razstavo in ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov.

Razpis za sodelovanje na 26. državni razstavi in ocenjevanju

DOBROTE SLOVENSkih KMETIJ NA PTUJU 2015

Razstava bo potekala od 21. do 24. maja 2015 v Minoritskem samostanu na Ptuj. Tako kot v preteklih letih bodo tudi letos izdelke ocenjevale strokovne komisije in podeljena bodo priznanja za kakovost in znaki kakovosti.

Ocenjujejo se: izdelki iz žit, mlečni in mesni izdelki, olja, kisi, sokovi in nektarji, žgane pijače, suho sadje, vina, sadjevci, domače marmelade in džemi, kompoti ter konzervirane vrtnine in drugi konzervirani pridelki.

Razpis in pravilniki o ocenjevanju izdelkov na Dobrotah slovenskih kmetij 2015 so objavljeni na spletnih straneh: www.kgzs.si in www.kgz-ptuj.si

Nekaj informacij o pogojih sodelovanja:

Na razstavi Dobrote slovenskih kmetij lahko sodelujejo kmetije in druga kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev pri MKGP oziroma imajo trajne nasade vpisane v register pri MKGP. Ocenjujejo se izdelki iz surovin, pridelanih na lastni kmetiji, del surovin je lahko tudi iz lokalnega območja. Pri izdelkih iz žit lastna surovina ni pogoj.

Vsi, ki želite sodelovati na razstavi, se javite na lokalni enoti kmetijske svetovalne službe, kjer vam bo svetovalka/svetovalec elektronsko izpolnil/a prijavnico za vsak izdelek posebej. S seboj prinesite KMG MID vaše kmetije.

Prijave sprejemamo do 19. februarja 2015 do 12. ure.

Prispevek – kotizacija za ocenjevanje znaša skupaj z DDV-jem 25,50 evra za prvi izdelek, vsak nadaljnji izdelek na isto ime in priimek pa 20,50 evra.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri svetovalkah/svetovalcih za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na vašem območju ali na spletni strani: www.kgz-ptuj.si in www.kgzs.si.

	Datum	Naslov prireditve	Lokacija
1	Sobota, 28. marec	Podeželje v mestu – velika noč na podeželju	Ljubljana, Pogačarjev trg
2*	Sobota, 18. april	Podeželje v mestu – gremo na kmetijo	Ljubljana, Pogačarjev trg
3**	Sobota, 9. maj	Podeželje v mestu – Dobrote slovenskih kmetij	Ljubljana, Pogačarjev trg
4	Sobota, 6. junij	Podeželje v mestu Koper	Koper, pri Taverni

* Prednost pri sodelovanju imajo turistične kmetije, članice Združenja turističnih kmetij Slovenije.

** Prednost pri sodelovanju imajo kmetije, ki sodelujejo na ocenjevanju 26. državne razstave Dobrote slovenskih kmetij.

Pisne prijave za razpisane prireditve sprejemamo na e-naslov: pr@kgzs.si ali po pošti na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodinjna ulica 6, 1000 Ljubljana (za PVM). Po preverjanju razpisanih pogojev vas obvestimo glede možnosti sodelovanja.

V prijavi obvezno navedite:

1. Na katero prireditev se prijavljate (številko ali naslov prireditve).
2. **Kontaktne podatke** (ime, priimek, naslov, kontaktni telefon in elektronski naslov, ime kmetije in kaj ponujate).

Drugi pogoji:

1. Za prodajo pridelkov dodatna dokumentacija ni potrebna. Za prodajo izdelkov nam pošljite kopijo prigrisativnega lista ali veljavne odločbe o registraciji dopolnilne dejavnosti in kopijo izpisa o registraciji pri pristojnem nadzornem organu: za živila živalskega izvora izpis o registraciji z VURS-a, za živila rastlinskega izvora izpis iz registra pri ZIRS-u.
2. Za prijavo na prireditev pod **točko 2** imajo prednost turistične kmetije, članice Združenja turističnih kmetij Slovenije.
3. Za prijavo na prireditev pod **točko 3** je pogoj sodelovanje na ocenjevanju 26. državne razstave Dobrote slovenskih kmetij.
4. Pogoj za sodelovanje na prireditvi je poravnana članski prispevek Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.
5. Prijavnina je 18 € + ddv. Poravnate je po prejemu položnice.

Z veseljem vam posredujemo dodatne informacije in odgovorimo na morebitna vprašanja. Pišite nam na e-naslov pr@kgzs.si. Veseli bomo tudi klicev in sporočil z dodatnimi predlogi in željami! Pokličite na telefon 01 51 36 609 – Tatjana Vrbošek.

Sodelujte in postanite opaženi na Podeželju v mestu!

» TATJANA VRBOŠEK

Segedin golaž

Zelje je eno tako odlično živilo, ki nadvse blagodejno vpliva na človeški organizem. Odlikuje ga nizka energijska vrednost in je bogat vir mineralov in vitaminov. Je pa tudi ena od glavnih sestavin segedin golaža, ki odlično tekne ob zimskih dneh. Njegova energijska vrednost se sicer nekoliko dvigne, a rezultat je nepremagljivo dober. Recept zanj so pripravili na Turistični kmetiji Pri Marku, ki leži v vasi Crngrob in se s 450 m nadmorske višine dviguje nad Sorškim poljem.

Sestavine:

- 1 kg kislega zelja,
- 0,5 kg svinjskega mesa (vratovina),
- 6 dag maščobe,
- 2 čebuli,
- 3 stroki strtega česna,
- 1 žlica sladke paprike,
- 1 žlica paradižnikove mezge,
- kumina, sol,
- podmet: 1 dl kisle smetane, 1 žlica moke,
- kos prekajene slanine.

Priprava:

V večji posodi v osoljeni vodi skuhamo kisló zelje. Voda z zeljem naj vre, dokler se zelje ne zmehča. V drugi posodi segrejemo maščobo in nanjo damo na tanke rezine narezano čebulo, ki jo solimo, da se hitreje zmehča. Ko čebula postekleni, vanjo zamešamo na koščke narezano meso. Med stalnim mešanjem pražimo, dokler se maščoba ne začne svetiti. V drugi kozici na maščobi popražimo

papriko, dodamo paradižnikovo mezgo, kumino in prilijemo zajemalko vrele vode. Meso na majhnem ognju kuhamo do mehkega. Po potrebi v manjših količinah prilivamo vrelo vodo. Dodamo še kisló zelje in toliko vode, v kateri se je kuhalo kisló zelje, da je golaž primerno kiselkast. Na koncu dodamo še redek podmet, ki ga pripravimo s kisló smetane in žlice moke. Postrežemo z domačim kruhom.

Dober tek!

Več receptov najdete na spletni strani www.zarazvojpodezelja.si.

Nagradna uganka

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 8. marca na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjna 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA. Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Geslo prejšnje uganke je bilo SREČEN BOŽIČ. Izmed prispelih odgovorov smo izžrebali pet nagrajencev: Ana Povalej, Ljubljana; Marjetka Herzog, Cankova; Nataša Doutlik; Kočevje; Benamina Čeh, Šmarje pri Jelšah; Mojca Vrhovec, Horjul. Čestitamo!

Drugo ime za prehod za pešce						
Drevo z belim lubjem						
Ime kmeta in politika Omana						
Kost prsnega koša						
Planota nad Vipavsko dolino						
Gorovje v Sloveniji						

Orodje za delo v hlevu						
Drevo Slovencev						
Kar imamo na nogah						
Ptica pismonoša						
Slovenska tovarna smučarske obutve						

POHITTE, KVOTA ZA KREDITE JE OMEJENA

V Deželni banki Slovenije podpiramo projekte s področja varovanja okolja, varčevanja z energijo in obnovljivih virov energije.

Za vaše zelene investicije smo pripravili ugodno financiranje v obliki EKO KREDITA z ročnostjo do 5 let in vrednostjo do 25.000 EUR.

Preverite ponudbo v 85 poslovalnicah banke po vsej Sloveniji in na spletni strani www.dbs.si.

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

ZDAJ ŠE MOČNEJŠI

NOVI TD5

63 - 84 kW (86 - 114 KM)

- Novi motorji s širokim območjem konstantne moči
- Kapaciteta dviga 4700kg (prej 3565kg)
- Sistem Lift-O-Matic™ Plus
- Izboljšana ergonomija
- Pnevmatike 13.6R24/16.9R34

TD5.85+ (63kW / 86KM) ŽE ZA 34.100 EUR Z DDV

Prodajalci: ITR0, d.o.o., PE Štore, tel: (03) 780 57 12 (14, 15) / AVTOCENTER Omrož, tel: (02) 741 54 11 / KMETIJSKI CENTER LAH, Komenda, tel: (01) 834 20 90 / JAKŠE SAMO s.p., Šentjernej, tel: (07) 308 13 09 / PATRIKS, d.o.o., Dobrova v Brdih, tel: (05) 330 87 40 / KOVAČ ROBERT, s.p., Murska Sobota, tel: (041) 756 152, (031) 304 940

ITRO, d.o.o., PE Štore • Železarska c. 3, 3220 Štore • tel: (03) 780 57 12 (14, 15) • www.newholland.si

RASTLINJAKI PO MERI

Profilplast, d. o. o. Zavrh nad Dobrno 10, 3204 Dobrna T: 03 781 80 33 www.profilplast.si

2,2 x 4,8 m

3 x 4 m **244 eur**

Za naročilo in informacije pokličite ali pišite na e-naslov: profilplast@profilplast.si **031 675 639**

Dostava po pošti 30,5 EUR.

Rastlinjak je primeren za celoletno gojenje vrtnin; od zgodnjepomladnih, poleti za paradižnik, do jesensko-zimskih setev. Izdelamo ga po vaši meri in pošljemo po pošti na dom. Menja se le folija na pet do osem let.

Samodejno odpiralo strešnega okna – priporočamo za vsak rastlinjak.

NOVONOVO

Spletna Tržnica Kmečkega glasa

ODSLEJ LAHKO NAROČITE ČASOPIS, REVIJE, KNJIGE, ALI POŠLJETE DARILO KAR IZ DOMAČEGA FOTELJA.

trznica-kmeckiglas.si

GREGORJEV sejem

13. do 15. marec 2015

Graben, Novo mesto

Glavna nagrada za obiskovalce sejma NOVI TWINGO

Sponzorja:

Zadnji konec tedna v maju, natančneje **od 29. do 31. maja**, bo v **Lenartu v Slovenskih goricah** že petič zapovrstjo Kmetijsko-obrtniški sejem – sejem brez vstopnine. Že od samega začetka je namen sejma predstaviti **dopolnilne dejavnosti na kmetiji**, zato je naša želja, da bi se na sejm predstavilo čim več tovrstnih kmetij. Na to temo bo tudi organiziran **strokovni posvet**. Na sejmu bodo tudi **razstave govedi lisaste pasme, kmetijske mehanizacije in domače obrti**.

Več informacij o sejmu lahko dobite na spletni strani www.sejem-lenart.si.

KMETIJSKO OBRTNIŠKI SEJEM Lenart

“MOJA KMETIJA, MOJ PONOS”

Naše stranke so srečni in ponosni kmetje. ZAKAJ? Ker uporabljajo zanesljive, visokorodne koruzne hibride, ki pomagajo pri uspešnem kmetovanju iz leta v leto.

www.slovenia.pioneer.com

DuPont ovalni logotip je blagovna znamka DuPonta.®, TM, SM Blagovne Znamke in storitvene znamke Pioneer. ©2015 PHII.

Pioneer hibridi koruze za setev 2015

Na različnih področjih celotne Slovenije testiramo naše hibride, kar kmetovalcem zagotavlja doseganje zanesljivih, visokih in kvalitetnih pridelkov. V sušnem letu 2013 in mokrem letu 2014 so Pioneer hibridi bili zmagovalci, predvsem hibridi iz skupine Optimum® AQUAmax®, ki dajejo zanesljivost v proizvodnji.

Za silažo vam ponujamo Pioneer šampione v silaži:

- Potrjeno boljši od najboljših silažnih hibridov
- Maksimalni pridelek suhe snovi
- Najvišji pridelek energije na hektar
- Višja prebavljivost silaže
- Višji pridelek mleka na hektar
- Maksimalno izražena dolgozelenost in zdravstveno stanje

Šampioni Pioneer za setev 2015

P9074 FAO 300 NOVO izjemen pridelek zrnja	P9175 FAO 320 št. 1 na lahkih tleh Optimum® AQUAmax®
P9241 FAO 350 absolutni zmagovalec, silažni šampion in Optimum® AQUAmax®	P9721 FAO 390 kvaliteta silaže, silažni šampion
PR37N01 FAO 390 vodilni v Sloveniji, silažni šampion	P9903 FAO 400 NOVO Optimum® AQUAmax® , silažni šampion
P0216 FAO 430 brez konkurence, silažni šampion in Optimum® AQUAmax®	P1114 FAO 550 izjemen hibrid za Primorsko v zrnju in silaži

Poleg naštetih so v ponudbi še ostali hibridi iz naše bogate palete proizvodov.

»PREMIUM SEED TREATMENT«

Seme tretirano s FFS proti talnim škodljivcem in z odvračalcom za ptice. Seme s to oznako je najvišje kakovosti.

V PONUDBI: Možnost naročila semena, dodatno tretiranega z Mesuroлом in »Premium Seed Treatment«.

Kupite 8 vreč
25m MK in
Pioneer
jakna je
vaša.

Količinski popust:

Ob nakupu 16 vreč in več dobite še poseben popust in sicer 1,00 EUR za vsako vrečo.

Kako v klub in do bonitet:

vprašajte v vaši trgovini ali na naši internet strani
<http://slovenia.pioneer.com>,
tel.: 02 521 36 20.